

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΟΔΗΣΣΟΣ**

Οδησσός, 2 Ιανουαρίου 2008

**ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Α.Π: 2170/34

**ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ- ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007)**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ Ο.Ε.Υ ΟΔΗΣΣΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2007

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

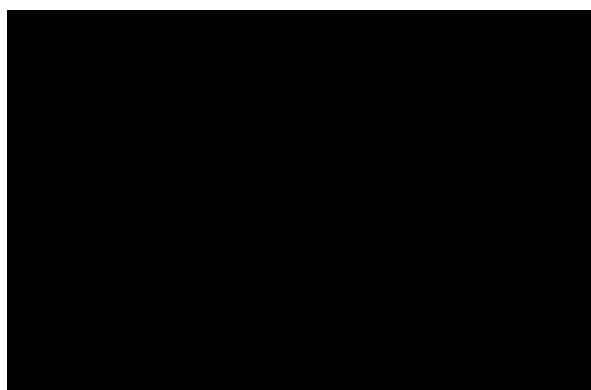
- 1- Η εξελικτική πορεία των διμερών εμπορικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Περιφέρειας Οδησσού από το 2000 έως τον Σεπτέμβριο του 2007
- 2- Οι διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Περιφέρειας Οδησσού κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2006- Σεπτεμβρίου 2007
- 3- Το διμερές εμπόριο προϊόντων – Σύνθεση των ελληνικών και ουκρανικών εξαγωγών
- 4- Το διμερές εμπόριο υπηρεσιών – Σύνθεση των ελληνικών και ουκρανικών εξαγωγών
- 5- Το διμερές εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού με τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της
- 6- Οι οικονομικές σχέσεις της Περιφέρειας Οδησσού- Οι σημαντικές ξένες επενδύσεις
- 7- Οι ελληνικές επενδύσεις ειδικότερα στην Περιφέρεια Οδησσού - Η γενικότερη ελληνική οικονομική παρουσία στην νότια Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένης της Αυτόνομης Δημοκρατίας της Κριμαίας (ΑΔΚ).
- 8- Η ίδρυση Γραφείου ΟΕΥ στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδος και οι προοπτικές περαιτέρω εμβάθυνσης των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Περιφέρειας Οδησσού - Συμπεράσματα και εκτιμήσεις

1. Η ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΙΑΝ 2000- ΣΕΠΤ 2007

Κατα την επταετία 2000-2007 καταγράφεται, παρα τις συγκυριακές διακυμάνσεις, μία σταθερή ανοδική πορεία στις διμερείς εμπορικές σχέσεις μεταξύ Ελλάδος και Περιφέρειας Οδησσού, τόσο σε επίπεδο όγκου διμερούς εμπορίου (Πίνακας 1), όσο και σε επίπεδο ελληνικών εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών (Πίνακας 2). Το εμπορικό ισοζύγιο, καίτοι σημειώνει σταδιακή βελτίωση κατα την τελευταία πενταετία, εξακολουθεί να παραμένει αρνητικό για τη χώρα μας. (Πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

**Ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδος - Περιφέρειας Οδησσού
(περίοδος Ιανουάριος 2000- Σεπτέμβριος 2007)**

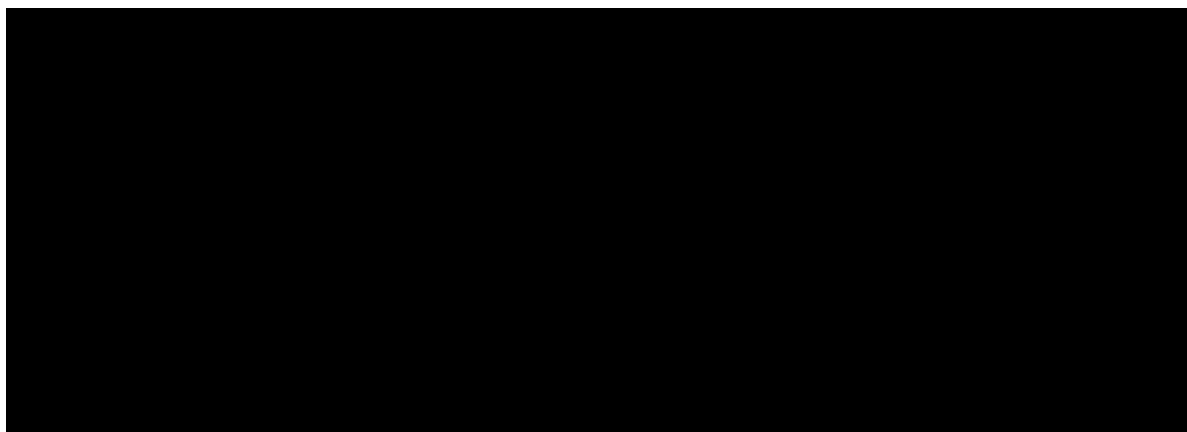

(Εκατ. Δολλ. ΗΠΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Η δυναμική των διμερών εμπορικών σχέσεων Ελλάδος-Περιφέρειας Οδησσού κατα την περίοδο Ιαν 2000- Σεπτ 2007 (Σύνολο Εισαγωγών – Εξαγωγών Αγαθών και Υπηρεσιών)

(Εκατ. Δολλ. ΗΠΑ)

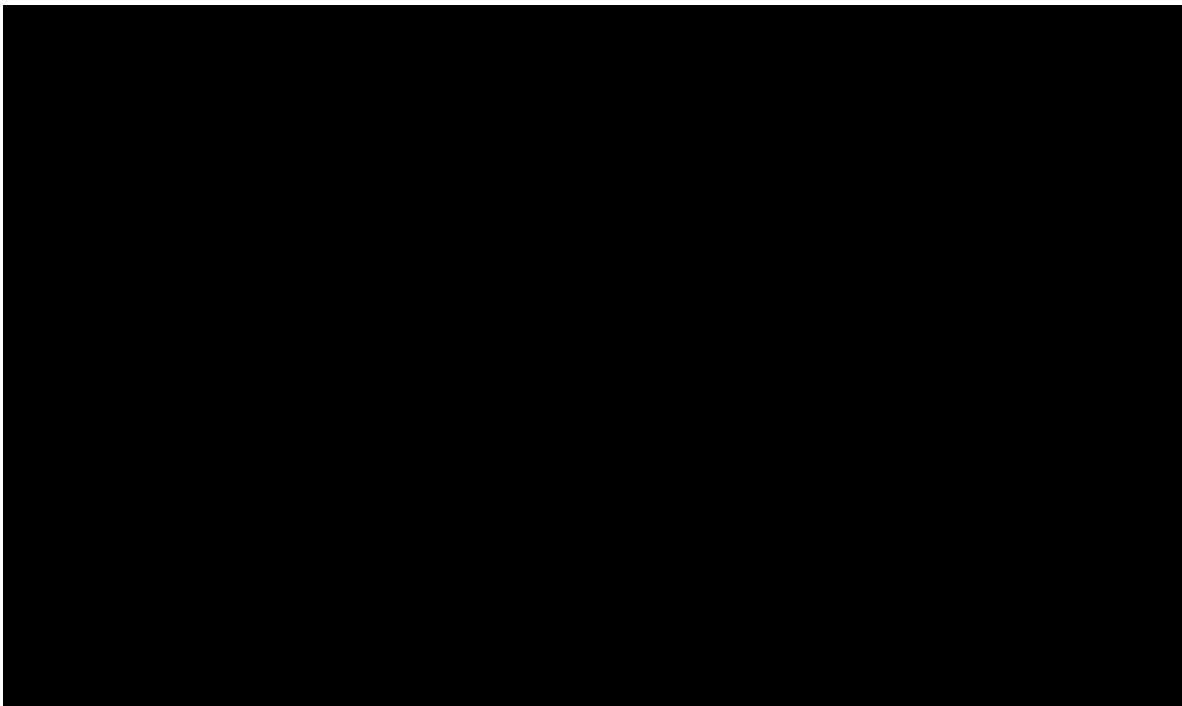
Κατα την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Νομαρχίας Οδησσού, ο συνολικός όγκος του διμερούς εμπορίου μεταξύ Ελλάδος και Περιφέρειας Οδησσού ανέρχεται σε 51,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ έναντι 49,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ κατα την αντίστοιχη περίοδο του 2006, καταγράφοντας αύξηση 4,2%, ενώ εκτιμάται ότι μέχρι τέλος του 2007 θα σημειώσει συνολική αύξηση 7%.

Το σύνολο των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα ανήλθε κατα τον Σεπτέμβριο 2007 σε ύψος 44,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση κατα 22% έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2006, η οποία οφείλεται πρωτίστως στην θεαματική ανοδική πορεία των εξαγωγών υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα απο 26,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ το 2006 σε 43,5 δολλ. ΗΠΑ το Σεπτέμβριο 2007 (+ 64,1%), ενώ οι εξαγωγές προϊόντων Οδησσού προς Ελλάδα παραμένουν στα ίδια επίπεδα έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου (0,6 εκατ. Δολ. ΗΠΑ), όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 3.

Ως προς την πορεία των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών προς την Περιφέρεια Οδησσού, μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2007 ανήλθαν σε 7,6 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ έναντι 12,9 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ κατα το 2006, σημειώνοντας αύξηση σε επίπεδο υπηρεσιών (+35%), ενώ κατά την υπο εξέταση περίοδο σημειώθηκε μείωση στις ελληνικές εξαγωγές προϊόντων (36 %), όπως παρατίθεται στο κατωτέρω γράφημα (Πίνακας 3)

Πίνακας 3

Οι διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Περιφέρειας Οδησσού κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2006 και 2007 (Προϊόντα και Υπηρεσίες)

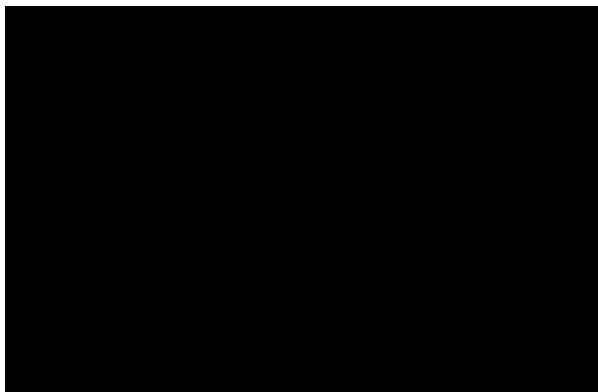

Επισημαίνεται οτι παρά την σημαντική αύξηση που σημειώνουν οι ελληνικές εξαγωγές προς την Περιφέρεια Οδησσού κατά την τελευταία τριετία σε σύγκριση με τις επιδόσεις του 2000, το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ Ελλάδος και Περιφέρειας Οδησσού παραμένει αρνητικό για τη χώρα μας (-37,1 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ), όπως φαίνεται και στο γράφημα το οποίο παρατίθεται κατωτέρω (Πίνακας 4).

Πίνακας 4

Η εξελικτική διακύμανση του εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδος-Περιφέρειας Οδησσού (περίοδος Ιανουαρίου 2000-Σεπτεμβρίου 2007)

(Εκατ. Δολλ. ΗΠΑ)

2. ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Α. ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΟΔΗΣΣΟΥ ΤΟ 2007 (εκατ.\$ 6,4) (περίοδος Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου) – Οι σημαντικότερες κατηγορίες προϊόντων

Κατα την υπο εξέταση περίοδο, τα προϊόντα που αγοράζονται στους λιμένες για ανεφοδιασμό και προμήθειες πλοίων αποτελούν την σημαντικότερη κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών προς Οδησό (46 % επί του συνόλου και αξία 2,95 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ), σημειώνοντας, ωστόσο, μείωση κατ 12,6% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

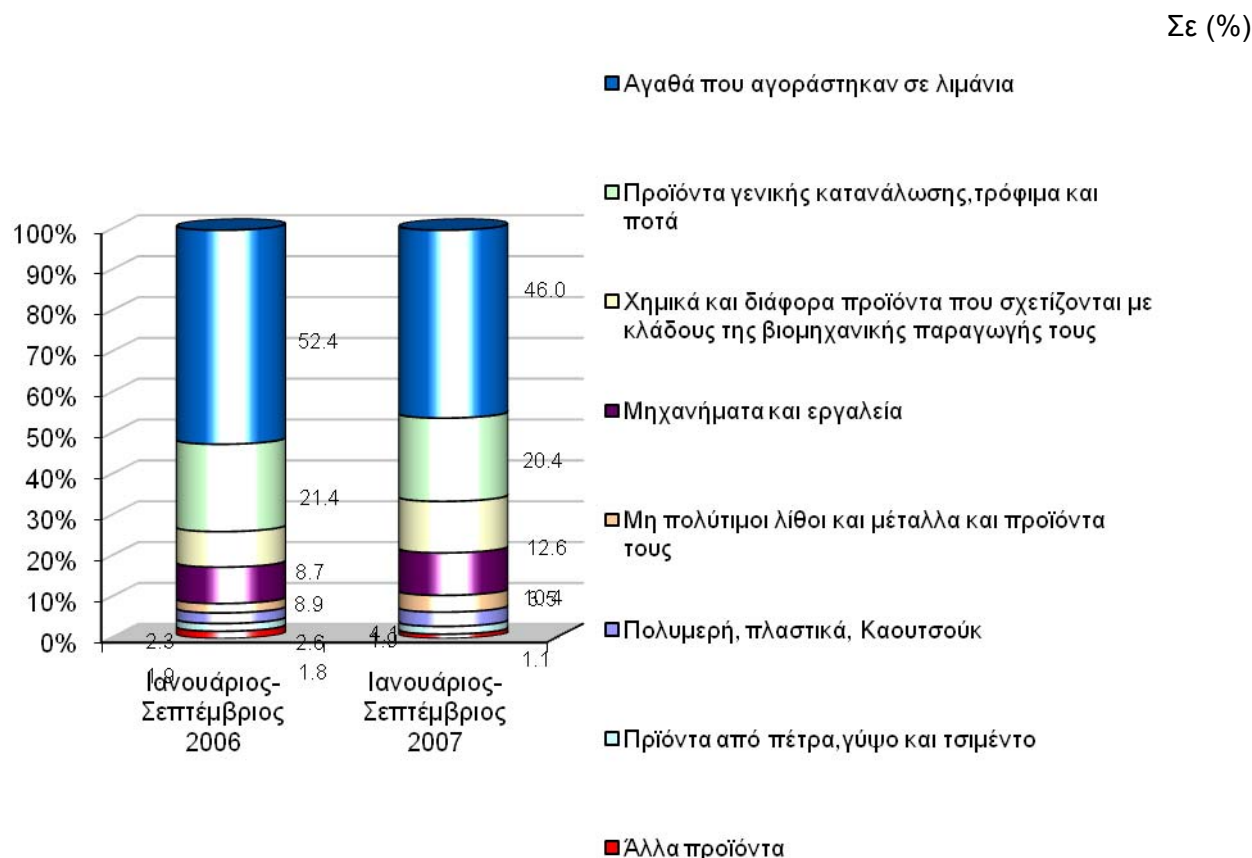
Ως προς τις λοιπές κύριες κατηγορίες των εισαγόμενων από την Ελλάδα εμπορευμάτων, τα τρόφιμα και ποτά, τα οποία αποτελούν κατα το 2007 ως κατηγορία το 20,4 % επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών και αξία 1,3 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, ενώ είχαν καταγράψει εντυπωσιακή πορεία και τετραπλασιάσθηκαν το 2006 σε σύγκριση προς την αντίστοιχη περίοδο του 2005, κατά το 2007 παρατηρείται μείωση έναντι του 2006 κατά 5%.

Τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας αντιπροσωπεύουν κατα το 2007 το 12,6 % του των ελληνικών εξαγωγών προς Οδησό και αξία 805,2 χιλδ. Δολλ. ΗΠΑ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση 45% σε σύγκριση προς το 2006. Αύξηση παρατηρείται κατά 17% μέχρι τον Σεπτέμβριο 2007 και στην κατηγορία των προϊόντων μηχανολογικού εξοπλισμού, των οποίων η αξία παραμένει, ωστόσο, σε χαμηλά επίπεδα (\$ 663.000).

Οι λοιπές σημαντικές κατηγορίες των ελληνικών εξαγωγών απαρτίζονται από πολυμερείς συνθετικές ύλες, πλαστικά και καουτσούκ, μή πολύτιμα μέταλλα και προϊόντα αυτών, προϊόντα απο γύψο, λίθο, ύαλο και τσιμέντο και λοιπά διάφορα που , όπως φαίνεται στον Πίνακα 5, ο οποίος παρατίθεται κατωτέρω, σημειώνουν ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο 2006.

Πίνακας 5

**Ανα κατηγορία σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών προς την περιοχή της Οδησσού
Συγκριτική ανάλυση για τις περιόδους Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2006 και 2007**

Β. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΠΡΟΣ ΕΛΛΑΔΑΤΟ 2007 (περίοδος Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2007) – Οι σημαντικότερες κατηγορίες

Σε ό,τι αφορά στις εξαγωγές εμπορευμάτων από Περιφέρεια Οδησσού προς Ελλάδα, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2007 καταγράφεται σημαντική αύξηση στην κύρια κατηγορία των μή πολύτιμων μετάλλων και παραγώγων αυτών, σιδηρούχων μεταλλευμάτων κ.α κατά 49% έναντι 2006 και αξία \$ 261,7 χιλ.

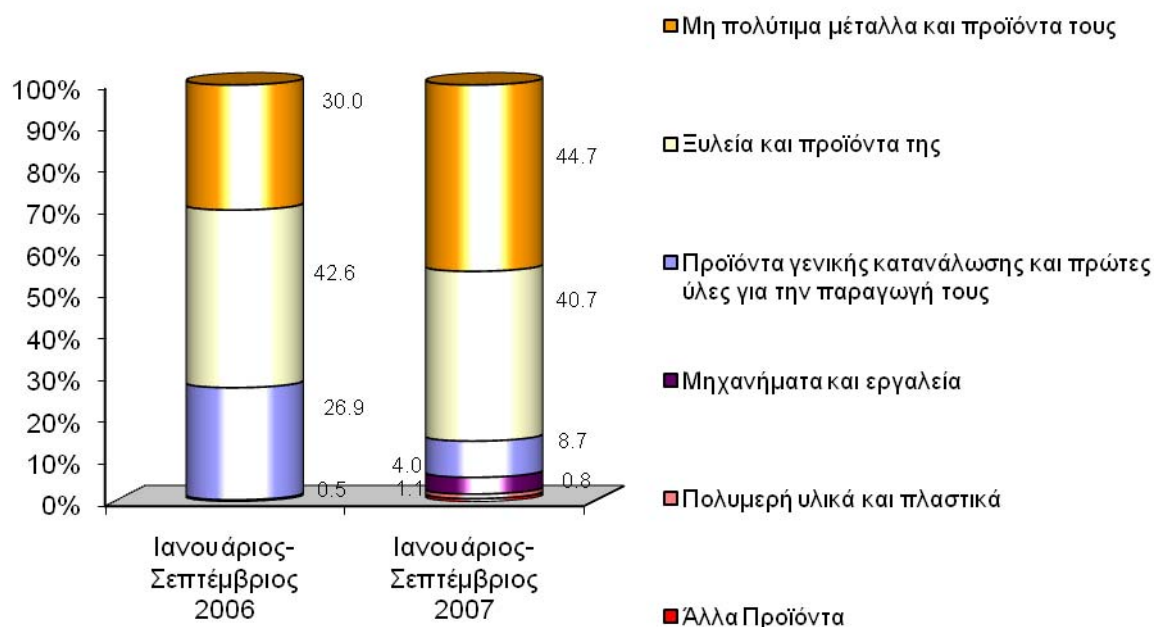
Ως προς τις λοιπές κατηγορίες, η κατηγορία προϊόντων ξυλείας καταλαμβάνει το 40,7% επί του συνόλου των εξαγωγών προς Ελλάδα, σημειώνοντας μείωση κατά 4,4% έναντι 2006, ενώ η κατηγορία γενικής κατανάλωσης και πρώτων υλών για τη μεταποίησή τους απορροφά το 8,1 % επί του συνόλου των εξαγωγών Οδησσού προς Ελλάδα (σημειώνοντας μείωση 68 %).

Τέλος, για πρώτη φορά στις ουκρανικές εξαγωγές της Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα συμπεριλαμβάνονται οι κύριες κατηγορίες προϊόντων μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων, όπως και πολυμερή υλικά και πλαστικά (5,1 % επί του συνόλου)

Πίνακας 6

Σύνθεση των εξαγωγών Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα το 2007 ανα κατηγορία προϊόντων (περίοδος Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου)

(% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ)

3-ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΤΟ 2007

(Υπο εξέταση περίοδος : Ιανουάριος -Σεπτέμβριος)

Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2007, το σύνολο των διμερών εμπορικών συναλλαγών μεταξύ της χώρας μας και της Περιφέρειας Οδησσού στον τριτογενή τομέα ανήλθε στα 44,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, έναντι 27,6 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ το 2006, σημειώνοντας αύξηση κατά 62 % σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Το σύνολο των εξαγόμενων υπηρεσιών από Περιφέρεια Οδησσού προς Ελλάδα, ενώ πέρυσι παρουσίασε μείωση κατά 19%, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007 αυξήθηκε σημαντικά κατά 63% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006 και ανήλθε στα 43,5 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ έναντι 26,7 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ το 2006.

Εξ άλλου, το σύνολο των ελληνικών εξαγόμενων υπηρεσιών προς την Περιφέρεια Οδησσού ανήλθε σε ύψος 1,2 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ το Σεπτέμβριο του 2007 από 0,9 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ το 2006, σημειώνοντας αύξηση κατά 34 % σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Η αύξηση των εξαγωγών υπηρεσιών Οδησσού προς Ελλάδα βελτίωσε προς όφελος της Ουκρανίας το εμπορικό ισοζύγιο στις υπηρεσίες κατά 60% (\$ 17,1 εκατ) και, συνεπώς, το ισοζύγιο στο διμερές εμπόριο υπηρεσιών παραμένει αρνητικό για τη χώρα μας (-42,3 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ)

A. ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΟΔΗΣΣΟΥ

Κατά την υπο εξέταση περίοδο, οι χρηματο-πιστωτικές υπηρεσίες αποτελούν τη σημαντικότερη κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών υπηρεσιών προς την περιφέρεια Οδησσού(αξία 666.000 Δολλ. ΗΠΑ και 57,4% επι του συνόλου), παρουσιάζοντας θεαματική αύξηση 110% έναντι του 2006(28,8%), η οποία, οφείλεται, μεταξύ άλλων, και στην πρόσφατη εξαγορά της εδρεύουσας στην Οδησσό Marine Transport Bank από τον Ομιλο Marfin.

Οι μεταφορές αποτελούν τη δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών υπηρεσιών προς την Περιφέρεια Οδησσού και απορροφούν το 34,1% του συνόλου με αξία 335.000 Δολλ. ΗΠΑ , παρουσιάζοντας μείωση κατά 30 % έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2006.

Σημειώνεται ότι οι στον τομέα των μεταφορών το 98,3 (388,2 χιλ. Δολλ. ΗΠΑ) απορροφάται απο τις θαλάσσιες μεταφορές, το 1,6 % απο υπηρεσίες άλλων μεταφορικών υπηρεσιών και το 0,1% απο τις αεροπορικές υπηρεσίες.

Άλλοι σημαντικοί τομείς εξαγόμενων ελληνικών υπηρεσιών είναι οι εξής :

- Άλλες επαγγελματικές και τεχνικές υπηρεσίες (4% επι του συνόλου και αξία 46,2 χιλ Δολλ. ΗΠΑ έναντι 15,8 % επι του συνόλου και 169 χιλ Δολλ. ΗΠΑ το 2006)

- Άλλες τεχνικές υπηρεσίες 2,4 % (26. 200 Δολλ ΗΠΑ)

-Τουριστικές υπηρεσίες (2,5 % επι του συνόλου και αξία 29.000 χιλ Δολλ. ΗΠΑ έναντι 0,1% επι του συνόλου το 2006).

B. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΠΡΟΣ ΕΛΛΑΔΑ

Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2007, οι μεταφορικές υπηρεσίες απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα (96,1% επι του συνόλου και αξία 41,79 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ)

Ειδικότερα, οι εξαγωγές μεταφορικών υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού προς Ελλάδα αναλύονται ως εξής :

- ναυτιλιακές υπηρεσίες (94% επι του συνόλου και αξία 39,3 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ έναντι 96,2 % επι του συνόλου και αξία 33,1 εκατ. δολλ. ΗΠΑ την αντίστοιχη περίοδο 2006)

- υπηρεσίες αγωγών (4,6% επι του συνόλου και αξία 1,9 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ και 1,2,% επι του συνόλου και αξία 716. 400 δολλ. ΗΠΑ την αντίστοιχη περίοδο του 2006)

- άλλες μεταφορές (1,4% επι του συνόλου και αξία 582.700. δολλ. ΗΠΑ)

- αεροπορικές υπηρεσίες

Ως προς τους λοιπούς τομείς των εξαγομένων απο Οδησσό προς Ελλάδα υπηρεσιών, σημαντικότερες επιδόσεις καταγράφονται στις ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες (2,6% επι του συνόλου και αξία 1,146 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ έναντι 1,8 % επι του συνόλου και αξία 682.200 Δολλ. ΗΠΑ την αντίστοιχη περίοδο του 2006), επαγγελματικές -τεχνικές υπηρεσίες (1% % επι του συνόλου και αξία 441.000 Δολλ. ΗΠΑ) και τέλος, στις τουριστικές υπηρεσίες (0,3 % επι του συνόλου και αξία 108.400 Δολλ. ΗΠΑ)

3. ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΟΔΗΣΣΟΥ (περίοδος Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2007).

Κατά την υπο εξέταση περίοδο, το συνολικό επενδεδυμένο κεφάλαιο δέκα τριών (15) επιχειρήσεων Ελληνικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται με μόνιμη εγκατάσταση στην Περιφέρεια Οδησού ανήλθε σε 8.407.900. δολλ. ΗΠΑ., σημειώνοντας ελαφρά αύξηση έναντι 2006. Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, οι ελληνικές επενδύσεις αντιστοιχούν προς το 1% του συνόλου των ξένων κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί κατά τους πρώτους 10 μήνες 2007 στην Περιφέρεια Οδησού.

Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους επικεντρώθηκαν, κυρίως κατά την τελευταία πενταετία, οι Ελληνικές επενδύσεις είναι :

- οικοδομικές επιχειρήσεις – κατασκευές 95,1% (8 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ);
- χονδρεμπόριο και διαμεσολάβηση 2,0% (169.600 Δολλ. ΗΠΑ)
- μορφωτικές υπηρεσίες, παιδεία, πολιτισμός 1,6% (132.700 Δολλ. ΗΠΑ)
- μέσα μεταφοράς και επικοινωνιών 1,1% (91,000 Δολλ. ΗΠΑ).
- κτηματαγορά και αγοραπωλησίες ακινήτων 0,1% (6.500 Δολλ. ΗΠΑ και 5.100 Δολλ. ΗΠΑ αντιστοίχως).

5- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΑΣ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ

Α- Οι διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Αυτόνομης Δημοκρατίας της Κριμαίας

Οι ελληνικές εξαγωγές προς την Α.Δ.Κ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2007 ανήλθαν σε \$473.200, με σημαντικότερες επιδόσεις στον τομέα των κατασκευαστικών υλικών (21,7%), πλαστικών και παραγώγων τους (25,4%), αγροτικών μηχανημάτων, εργαλείων και ανταλλακτικών (11,3%), τροφίμων, καρπών και εσπεριδοειδών (24,2%).

Οι εξαγωγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών από την Α.Δ.Κ προς Ελλάδα κατά την ίδια περίοδο ανήλθαν σε \$371.100 . Εξ αυτών, \$204.800 αφορούν σε οι εξαγωγές προϊόντων, εκ των οποίων το 95,7% περιλαμβάνει χρώματα και βαφές. Σε ό,τι αφορά στον τριτογενή τομέα, καταγράφεται κατά την υπο εξέταση περίοδο εξαγωγή υπηρεσιών από ΑΔΚ προς Ελλάδα ύψους 166.300\$, εκ των οποίων σημαντικότερες κατηγορίες ήταν οι υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων (54%), υπηρεσίες μεταφορών (31,2%), υπηρεσίες παροχής υγείας (12,8%) και κτηματομεσιτικές υπηρεσίες (2%).

Παρά τις χαμηλές εξαγωγικές επιδόσεις της χώρας μας, είναι ενθαρρυντικό ότι κατά το 2007 καταγράφεται αύξηση κατά 36,1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο 2006.

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Πίνακας 7

Εξαγωγές Ελλάδος	\$473.200	κατασκευαστικά υλικά, πλαστικά και παράγωγα τους, αγροτικά μηχανήματα, εργαλεία, ανταλλακτικά, τρόφιμα καρποί και εσπεριδοειδή
Εξαγωγές Α.Δ.Κ	\$204.800	χρώματα, βαφές, παιχνίδια

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Εξαγωγές Ελλάδος	Δεν σημειώθηκαν	--
Εξαγωγές Α.Δ.Κ	\$166.300	Τουρισμός, μεταφορές, υγεία, κτηματομεσιτικά

ΠΗΓΗ : Βιομηχανικό & Εμπορικό Επιμελητήριο Συμφερούπολη

Β-Οι ξένες επενδύσεις στην Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας

Ως προς το θεσμικό πλαίσιο παροχής κινήτρων για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, σημειώνεται ότι με το Διάταγμα 497/95 ιδρύεται στην ΑΔΚ η πρώτη πιλοτική Οικονομική Ζώνη Ελευθέρου Εμπορίου «SIVASH», για την οποία προβλέπεται ειδικό τελωνειακό καθεστώς για τους εν δυνάμει αλλοδαπούς επενδυτές.

Το 1999 τίθεται σε εφαρμογή ο Επενδυτικός Νόμος, όπου προβλέπεται ειδικό επενδυτικό καθεστώς για τις περιοχές Kerch, Alushta, Sudak, Θεοδοσία και Γιάλτα με εισαγωγικές δασμολογικές ατέλειες, φοροαπαλλαγές, μη φορολόγηση κερδών από επενδύσεις για περίοδο 3 ετών, απαλλαγή από φορολογία για απόκτηση γης κλπ, ενώ το 2000 ιδρύεται στο Kerch η Οικονομική Ζώνη Ελευθέρου Εμπορίου «Crimea-Port».

Όπως προκύπτει από την αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων, οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην ΑΔΚ σημειώνουν τελευταίως ανοδική πορεία, κυρίως στον τομέα των κατασκευών, του τουρισμού και των υπηρεσιών αναψυχής. Ειδικότερα κατά την τριετία 2004-2007 καταγράφεται αύξηση στην εισροή ξένων κεφαλαίων κατά 74,3%. Κατά την τριετία 2004-2007 οι σημαντικότερες επενδύσεις προέρχονται από Ρωσία (45%), Ουζμπεκιστάν (13%), ΗΠΑ (7,5%), Ελβετία (5,2%), Κύπρο (4,5%), και Τουρκία (3%).

Ειδικότερα, το 2006 το σύνολο των ΑΞΕ στην ΑΔΚ ανήλθε σε 120,5 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ και σημαντικότερους επενδυτές τη Ρωσία (37,5 εκατ. Δολλ. και αύξηση 26,2% σε σύγκριση με το 2005), την Κύπρο (21,3 εκατ. Δολλ. και υπερδιπλασιασμό επενδύσεων), την Ουγγαρία (17,4 εκατ. Δολλ), τους Παρθένους Νήσους (14,5 εκατ. Δολλ. και αύξηση 37%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (12,2 εκατ. Δολλ.).

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον σημειώνεται στους τομείς των κατασκευών (43,2% με αύξηση 27%), οι τουριστικές υποδομές (26% και αύξηση 48%), οι μεταφορές και επικοινωνίες (17,5 % και αύξηση 42%), η βιομηχανία (17,1% και αύξηση 11,4%) και οι κτηματομεσιτικές υπηρεσίες (5,2% και αύξηση 12,9%).

Σύμφωνα με τα πρόσφατα στατιστικά που παραλάβαμε κατά την περιοδεία μας στις πόλεις της Κριμαίας, κατά τα τους πρώτους δέκα μήνες του 2007 υπολογίζεται ότι το 88% των ξένων επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν στην ΑΔΚ προέρχονται από την Ρωσία, Γερμανία, Παρθένους νήσους, Ην. Βασίλειο, Κύπρο, Ελβετία, ΗΠΑ, Ουζμπεκιστάν και Λιθουανία.

Στους πίνακες οι οποίοι παρατίθενται κατωτέρω, εμπεριέχονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επενδύσεις 42 χωρών, τα οποία εξασφάλισε το Γραφείο ΟΕΥ κατά την περιοδεία του στην Α.Δ.Κ

Άμεσες ξένες επενδύσεις στην ΑΔΚ

Περίοδος: Ιανουάριος – Οκτώβριος 2007

Πίνακας 8

	Συνολικές επενδύσεις για 01.10.2007 (χιλ. \$)	Σε % του συνόλου
-----Χώρες Κ.Α.Κ.-----	265010,5	40,2
Αζερμπαϊτζάν	163,0	0,0
Λευκορωσία	12907,5	2,0
Αρμενία	175,4	0,0
Καζακστάν	13655,1	2,1
Μολδαβία	262,0	0,0

Ρωσία	219338,6	33,3
Ουζμπεκιστάν	18508,9	2,8
---Άλλες χώρες του κόσμου---	394611,2	59,8
-----Ευρώπη-----	236611,9	35,8
Αυστρία	9959,2	1,5
Βέλγιο	400,0	0,1
Βουλγαρία	65,4	0,0
Ελλάδα	32,0	0,0
Δανία	1563,8	0,2
Εσθονία	776,9	0,1
Ιρλανδία	56,2	0,0
Ισλανδία	6316,3	1,0
Ιταλία	3206,8	0,5
Λιθουανία	11750,0	1,8
Λιχτενστάιν	65,8	0,0
Ολλανδία	1895,8	0,3
Γερμανία	118714,5	18,0
Πολωνία	14,8	0,0
Ηνωμένο Βασίλειο	37654,4	5,7
Σλοβακία	439,7	0,1
Ουγγαρία	20635,6	3,1
Γαλλία	6076,0	0,9
Κροατία	228,6	0,0
Τσεχία	1337,5	0,2
Ελβετία	15398,6	2,3
Σερβία	24,0	0,0
Κύπρος	58422,2	8,9
-----Μέση Ανατολή-----	63704,7	9,7
Ισραήλ	250,2	0,0
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	693,3	0,1
Τουρκία	4339,0	0,7
-----Αφρική-----	22838,9	3,5
Αίγυπτος	647,0	0,1
Σεϋχέλλες	22191,9	3,4
-----Αμερική-----	71455,7	10,8
Μπελίζε Καραϊβικής	4307,3	0,7
Βερμούδες	22,2	0,0
Βρετανικοί Παρθένοι Νήσοι	40379,5	6,1
Καναδάς	1822,1	0,3
Παναμάς	122,5	0,0
Σέιντ - Κιτς και Νέβις	133,9	0,0
ΗΠΑ	24668,2	3,7
-----Σύνολο-----	659621,7	100,0

Οι σημαντικότεροι επενδυτές το 2007

	Συνολικές επενδύσεις για 01.10.2007 (χιλ. \$)	Σε % του συνόλου
1. Ρωσία	219338,6	33,3
2. Γερμανία	118714,5	18,0
3. Κύπρος	58422,2	8,9
4. Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι	40379,5	6,1
5. Ηνωμένο Βασίλειο	37654,4	5,7

ΠΗΓΗ : Στατιστική Υπηρεσία Αυτόνομης Δημοκρατίας της Κριμαίας

Γ- Η ελληνική οικονομική παρουσία στην Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας

Στον τομέα της ενέργειας, καταγράφεται η δραστηριότητα της ελληνικών συμφερόντων εταιρείας "Εxploinvest" η οποία, ως θυγατρική της "Sanyo Hellas" υπέγραψε συμφωνία με την αμερικανική "C&A GROUP LLC" για την ίδρυση joint venture στην Κριμαία με σκοπό την από κοινού εκμετάλλευση υποθαλασσίων κοιτασμάτων φυσικού αερίου και ήδη έχουν προχωρήσει οι γεωλογικές έρευνες και οι διαδικασίες αδειοδότησης.

Επίσης, η μοναδική ενεργειακή μονάδα της Ουκρανίας "Chernomornaftogaz", η οποία πραγματοποιεί με έδρα την Κριμαία αναγνωριστικές γεωτρήσεις έχει ήδη προχωρήσει, σύμφωνα με πληροφορίες, σε διερευνητικές επαφές με τον Όμιλο «Ελληνικά Πετρέλαια -ΕΛΠΕ. ΑΕ».

Τέλος, η διακεκριμένη εταιρεία ελληνικής ιδιοκτησίας «Ηφαιστος ΑΕ», με έδρα την Οδησσό, δραστηριοποιείται επιτυχώς στην Κριμαία στον τομέα των κατασκευών και των κτηματομεσιτικών υπηρεσιών (real estate).

Σύμφωνα με πληροφορίες μας, περιορισμένος αριθμός ναυτιλιακών εταιρειών της εν Πειραιεί εφοπλιστικής κοινότητας επέδειξε σποραδικώς ενδιαφέρον για ναυτολογίες πλοίων ελληνικών συμφερόντων με τοπικά πληρώματα από Κριμαία (crewing services), κυρίως στο ναύσταθμο της Σεβαστουπόλεως και στη Γιάλτα .

Επενδυτικό ενδιαφέρον έχει επιδείξει η εισηγμένη στο ΧΑΑ εταιρεία «Μάρμαρα Κυριακίδη», η οποία συνεργάζεται με το μεγαλύτερο κατασκευαστικό όμιλο της ΑΔΚ «CONSOL», ενώ η ελληνικών συμφερόντων «Eurocement», η εξαγόρασε εργοστάσιο στην περιοχή Κριμεντσούκ και αργότερα, σύμφωνα με πληροφορίες μας, το μεταπώλησε στον ουκρανό μεγαλο-επιχειρηματία Φιλαρέτς. Τέλος, αξιοσημείωτη είναι η δραστηριότητα του ομογενούς κ. Παύλου Κουρίδη, ιδιοκτήτου αλλαντοποιίας στη Γιάλτα, ο οποίος, διακινεί στην ΑΔΚ ελληνικές ελιές και ελαιόλαδο υπο την εμπορική επωνυμία «Matrioska Hellas», του ομογενούς Ιωάννη Χιονίδη, ο οποίος δραστηριοποιείται με μονάδα παραγωγής τούβλων, του ομογενούς Σταύρου Μπαρζαλή στην προσοδοφόρο κτηματομεσιτική αγορά της Γιάλτας με εταιρία υπο την επωνυμία «Akropolis», του ελληνικής καταγωγής Valentin Sergerib στον κατασκευαστικό τομέα με την εταιρεία «Jamal», ενώ, όπως μας πληροφόρησε ο Σύνδεσμος Ελλήνων Σεβαστουπόλεως, καταγράφεται σποραδική δραστηριοποίηση εταιρειών μικρότερου μεγέθους, όπως της εταιρείας «Ellada» στην περιοχή Σεβαστουπόλεως, του εστιατορίου «Oistrigones» στην περιοχή της Balaklava

Αναλυτικές πληροφορίες και εισηγήσεις μας για τις προοπτικές εμβάθυνσης των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων Ελλάδος-Κριμαίας εμπεριέχονται στο σχετικό σημείωμα του Γραφείου μας (ΑΠΦ 2858/281/6.11.2007), το οποίο εκπονήθηκε στο πλαίσιο της περιοδείας και των συναντήσεων που πραγματοποιήσαμε, κατόπιν οδηγιών της πρεσβείας Κιέβου, με εκπροσώπους Αρχών, Επιμελητήρια και επιφανείς παράγοντες της τοπικής οικονομίας των σημαντικότερων πόλεων της Αυτόνομης Δημοκρατίας της Κριμαίας.

6- ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Α- Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου- Σεπτεμβρίου 2007, 2778 εγχώριες εταιρείες της ευρύτερης Περιφέρειας Οδησσού ανέπτυξαν εμπορικές σχέσεις με 169 χώρες (ενώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2006 σημειώθηκαν εμπορικές συναλλαγές 2560 τοπικών εταιρειών με 168 χώρες). Από τις εγχώριες εταιρείες της περιφέρειας Οδησσού, οι 1700 ασχολήθηκαν με εμπόριο αγαθών (εξαγωγές προς άλλες χώρες πραγματοποίησαν 614 εταιρείες, εισαγωγές από άλλες χώρες προς την Οδησσό πραγματοποίησαν 1471 εταιρείες).

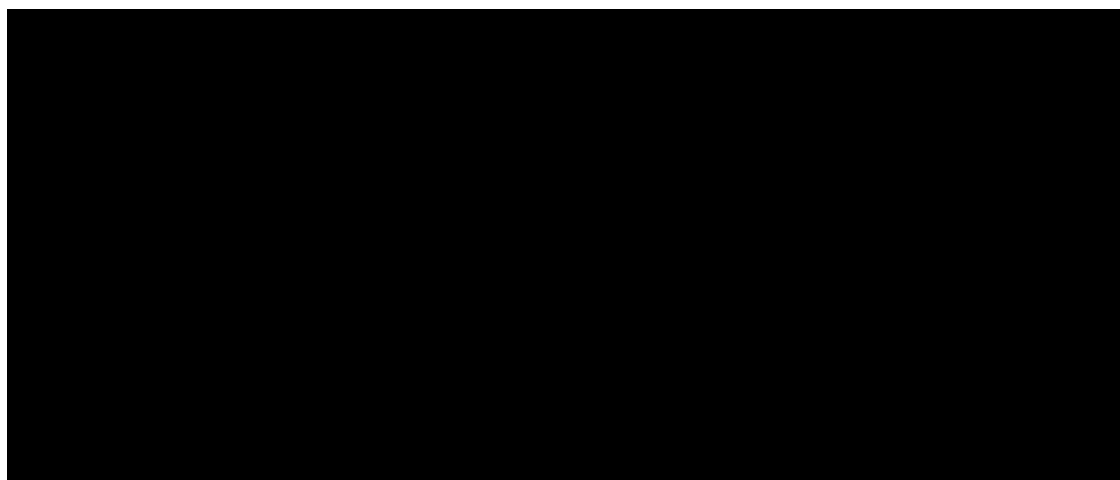
Στον τριτογενή τομέα, 713 της Περιφέρειας Οδησσού ασχολήθηκε με το εμπόριο υπηρεσιών (ειδικότερα, 623 τοπικές εταιρείες πραγματοποίησαν εξαγωγές από Οδησσό προς τρίτες χώρες, ενώ 329 τοπικές εταιρείες πραγματοποίησαν εισαγωγές).

Εξ άλλου, κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2007, πραγματοποιήθηκαν άμεσες επενδύσεις στην Περιφέρεια Οδησσού συνολικού ύψους 817,2 εκατ. δολλ. ΗΠΑ, ενώ 9 επενδύσεις απο εταιρείες της Περιφέρειας Οδησσού πραγματοποιήθηκαν σε οικονομίες άλλων κρατών.

Σημειώνεται ότι από τις 2778 τοπικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Οδησσού που πραγματοποίησαν εξωτερικές συναλλαγές με άλλες χώρες, το 73,8 % που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό εμπόριο είναι καταχωρημένες στην πόλη της Οδησσού, το 14,1 % σε άλλες πόλεις του Νομού και το 12,1% εξ αυτών σε άλλες περιοχές της Περιφέρειας (Odessa Oblast) Στον πίνακα 9 αποτυπώνεται ο όγκος του διμερούς εμπορίου της Περιφέρειας Οδησσού με τις άλλες χώρες στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών.

Πίνακας 9

Εξωτερικό εμπόριο Ιανουάριο – Σεπτέμβριο 2006 και 2007

Αναλυτικώς, κατά την υπο εξέταση περίοδο, η ροή του εξωτερικού εμπορίου είχε ως ακολούθως:

Β- Εξωτερικό εμπόριο αγαθών με τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους

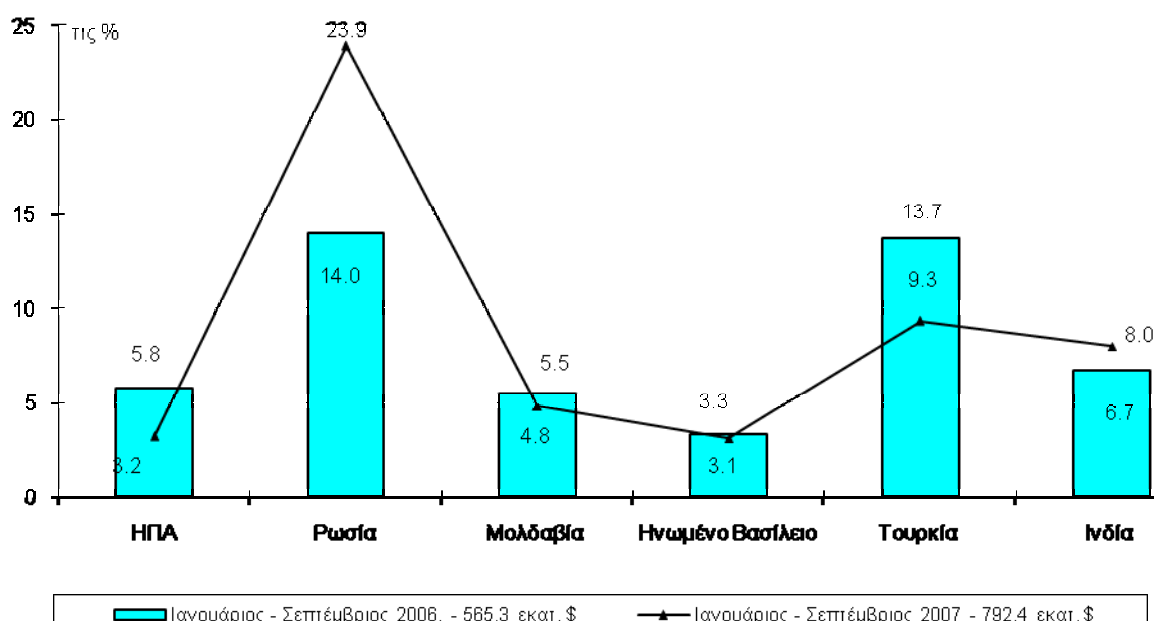
Κατά την περίοδο Ιανουαρίου–Σεπτεμβρίου 2007 οι εξαγωγές προϊόντων της Περιφέρειας Οδησσού ανήλθαν σε 792,4 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση κατά 40,2% έναντι του 2006, ενώ οι εισαγωγές προϊόντων της Περιφέρειας Οδησσού ανήλθαν σε 1656,9 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση 25,9% σε σύγκριση με το 2006.

Το εξωτερικό εμπόριο του Νομού χαρακτηρίζεται από αρνητικό ισοζύγιο ύψους 864,5 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ, ποσό το οποίο είναι κατά 113,9 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ \$ μεγαλύτερο από το ισοζύγιο του 2006. Η επιδείνωση του αρνητικού ισοζυγίου του εξωτερικού εμπορίου τους πρώτους 9 μήνες του 2007 οφείλεται στην πτωτική πορεία στις πωλήσεις πολυμερών υλικών, πλαστικών, μηχανημάτων και εργαλείων, ορυκτών προϊόντων, κεραμικών, υφασμάτων και ειδών ρουχισμού, υαλικών, μεταφορικών μέσων, επίπλων και παιχνιδιών.

Στο πίνακα 10 φαίνεται η πορεία των εξαγωγών της Περιφέρειας Οδησσού προς τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους

Πίνακας 10

Εξαγωγές προϊόντων Περιφέρειας Οδησσού προς βασικούς εμπορικούς εταίρους
(% ως προς το γενικό σύνολο εξαγωγών)

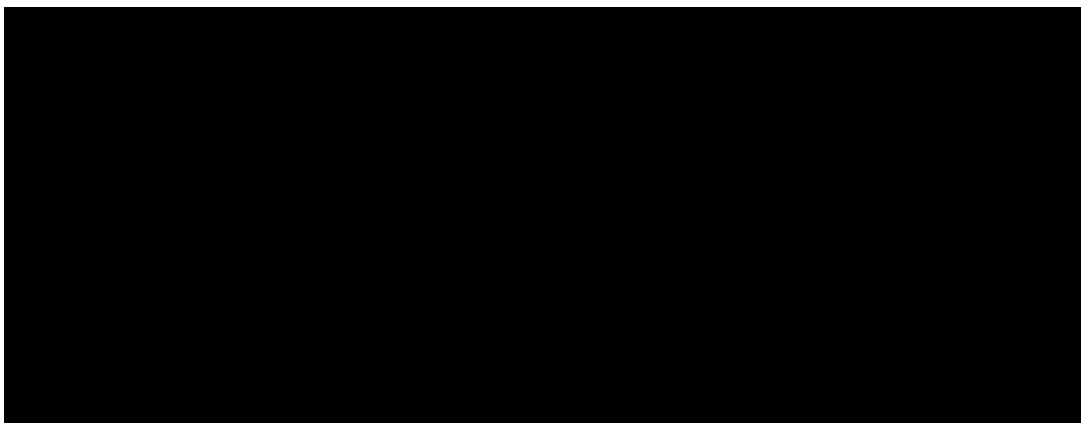
Σε σύγκριση με τον Ιανουάριο – Σεπτέμβριο του 2006 αυξηθήκαν οι ποσότητες εξαγωγών προς χώρες της ΕΣΣΔ κατά 90% και προς άλλες χώρες του κόσμου κατά 21,0% και έφτασαν τα \$ 302,6 εκατ. και \$ 489,8 εκατ. αντίστοιχα.

Σε χώρες τις Ε.Ε οι εξαγωγές της Περιφέρειας Οδησσού έφτασαν τα \$ 151,3 εκατ. και αποτέλεσαν το 19,1 % του συνόλου των εξαγωγών της περιοχής. Εάν αναλύσουμε τις εξαγωγές αγαθών της Περιφέρειας Οδησσού ανά ήπειρο, παρατηρούμε ότι, σε σχέση με Ιανουάριο – Σεπτέμβριο 2006, οι εξαγωγές προς Ευρώπη αυξηθήκαν κατά 33,5% (\$ 157,1 εκατ.), Αμερική κατά 82,1% (\$105,9 εκατ.), η Ασία έχει μείνει στα ίδια επίπεδα με πέρυσι (\$195,3 εκατ.), και προς Αφρική σημειώθηκε αύξηση κατά 5,8% (\$ 31 εκατ.).

Στην ανάλυση του προορισμού των εξαγωγών της Περιφέρειας Οδησσού ανα χώρα,

παρατηρείται ότι οι περισσότερες εξαγωγές πραγματοποιήθηκαν προς την Ρωσία (\$189,7 εκ) , την Τουρκία (\$ 73,8 εκατ.) την Ινδία (\$ 63,5 εκατ.), την Βραζιλία (\$ 38,5 εκατ.), την Μολδαβία (\$38,4 εκατ.) και το Ηνωμένο Βασίλειο (\$ 24,5 εκατ).

Πίνακας 11

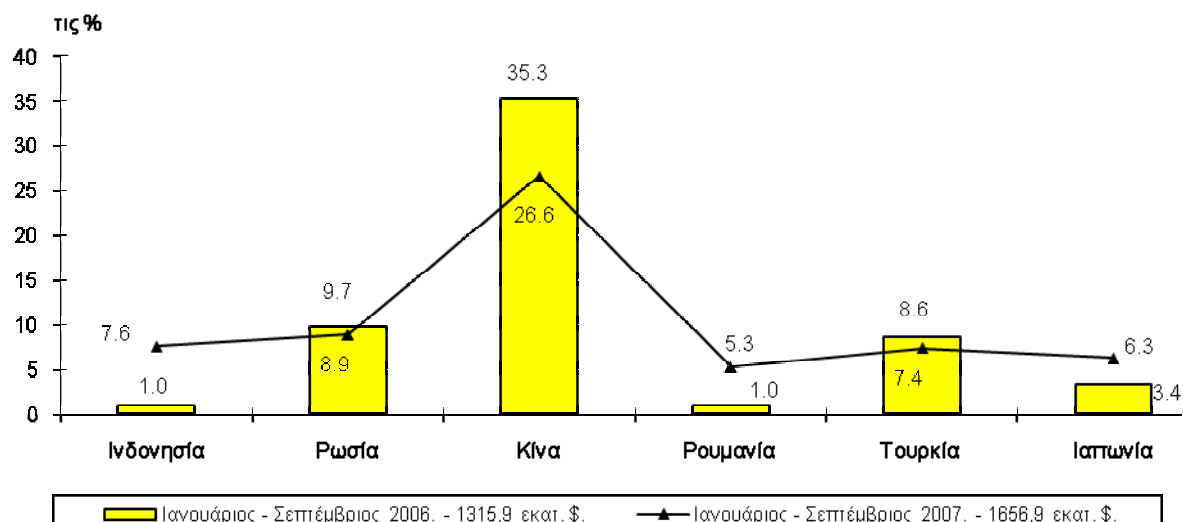

Σύνθεση των εξαγωγών προϊόντων της Περιφέρειας Οδησσού προς τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2007)

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου του 2007 παρατηρήθηκε αύξηση του όγκου του εξωτερικού εμπορίου σε όλους τους τομείς σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Έτσι, σημειώθηκαν αυξήσεις στις εξαγωγές ορυκτών και προϊόντων τους (από \$ 2,2 εκ. το 2006 σε \$11,8 εκ. το 2007), ενώ οι εισαγωγές της ίδιας κατηγορίας από \$ 62,6 εκ. έφτασαν τα \$ 171,6 εκ. (συγκεκριμένα εξήχθησαν 30,3 χιλ. τόνοι ορυκτών και εισήχθησαν 244,7 χιλ. τόνοι. Οι βασικότερες χώρες με τις οποίες έγιναν συμφωνίες στον τομέα αυτό ήταν: Λιθουανία, Ρωσία, Τουρκία, Ρουμανία, Λευκορωσία, Καζαχστάν, Κύπρος, Σαουδική Αραβία, Εσθονία, Λετονία, Μολδαβία και τα Παρθένοι Νήσοι). Στον τομέα των γεωργικών προϊόντων, σιτηρών και τροφίμων αυξηθήκαν οι εξαγωγές από \$ 114,1 εκατ. το 2006 σε \$ 231,1 εκατ. το 2007, ενώ οι εισαγωγές αυξηθήκαν από \$179,9 εκατ. σε \$ 291,2 εκατ. \$ με σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους στον τομέα αυτό στις εξαγωγές την Κένυα, Ουγκάντα, Σαουδική Αραβία, Συρία, Ισραήλ, Τουρκία και Αρμενία, ενώ στις εισαγωγές τη Ρωσία, Αίγυπτο Βιετνάμ, Πακιστάν, Ινδία, Ιταλία, και Κίνα). Στον τομέα της χημικής βιομηχανίας οι εξαγωγές \$ από 270,1 εκ. έφτασαν τα \$ 309,6 εκ. και στις εισαγωγές από \$ 64,3 εκ. τα \$ 76,9 εκ. Οι εξαγωγές μηχανολογικού εξοπλισμού, από \$ 57,4εκ. πέρσι, έφτασαν τα \$ 71,6 εκ., ενώ οι εισαγωγές της περιοχής Οδησσού από \$ 275,2 εκ. αυξηθήκαν στα \$ 305,3 εκ. Οι εξαγωγές μέσων μεταφορών έφθασαν από \$10,0 εκ έφτασε τα \$19,5 εκ, ενώ οι εισαγωγές από \$ 87,4 εκ έφθασαν τα \$198,2 εκ. Τέλος στα έγχρωμα μέταλλα και τα προϊόντα τους πραγματοποιήθηκαν εξαγωγές ύψους \$113,1 εκ. από \$86,3 εκ. και εισαγωγές \$140,8 εκ. από \$113,0 εκ. το 2006.

Πίνακας 12

Εισαγωγές αγαθών Περιφέρειας Οδησσού από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους – Περίοδος Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007).

(σε τις % των συνολικών εισαγωγών)

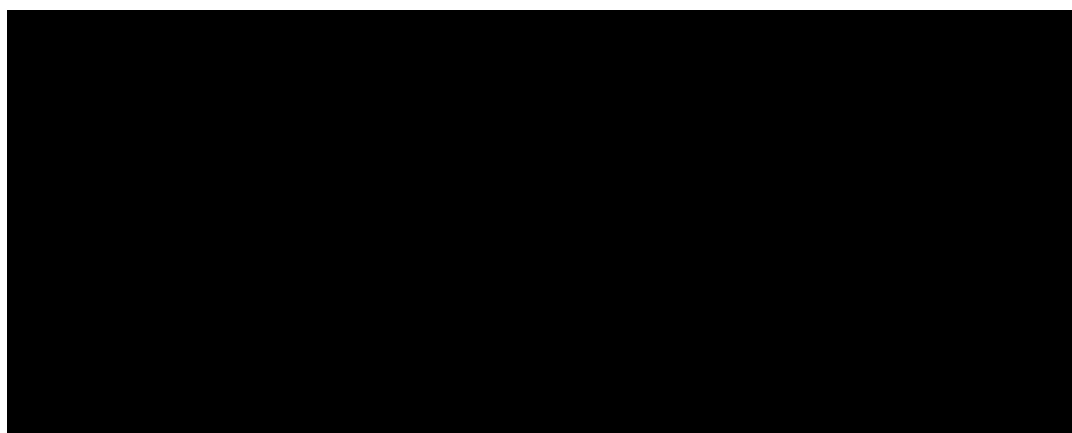
Κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2007 παρατηρήθηκε αύξηση εισαγωγών από χώρες της ΕΣΣΔ κατά 11,4 % φτάνοντας τα \$ 214 εκ., όπως και από άλλες χώρες του κόσμου κατά 28,4 % φτάνοντας τα \$1442,4 εκ.

Το μεγαλύτερο μέρος εισαγωγών στην περιοχή της Οδησσού πραγματοποιήθηκε από χώρες της Ασίας, φτάνοντας συνολικά τα \$918,6 εκ, ποσό το οποίο αυξήθηκε κατά 23,7 % σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Από την Ευρώπη οι εισαγωγές φτάνουν τα \$443,7 εκ, σημειώνοντας αύξηση 44,1%, από την Αμερική τα \$57,6 εκ (αύξηση 8,7 %), από τη Αφρική \$20,5 εκ.(σημειώνοντας αύξηση 13,0 %).

Τέλος, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, οι συνολικές εισαγωγές από χώρες της ΕΣΣΔ αποτέλεσαν το 12,9 % των συνολικών εισαγωγών και από τις άλλες χώρες το 87,1%. Οι εισαγωγές από χώρες της Ε.Ε ανήλθαν σε \$430,7 εκ (26% του συνόλου). Οι βασικότεροι εμπορικοί εταίροι είναι κατά το 2007 η Κίνα (\$441,1 εκ), η Ρωσία(\$147,7 εκ),η Ινδονησία (\$ 126,1 εκ), η Τουρκία (\$122,7 εκ.), η Ιαπωνία (\$105,0 εκ.), και η Ρουμανία (\$87,0 εκ.)

Πίνακας 13

Σύνθεση εισαγωγών προϊόντων Περιφέρειας Οδησσού

Οι εξαγωγές έτοιμων προϊόντων από εισαγόμενες πρώτες ύλες αυξήθηκε κατά 11 φορές σε σύγκριση με το 2006, φτάνοντας τα \$90,2 εκ. και αποτέλεσε το 11,4 % των συνολικών εξαγωγών προϊόντων της περιοχής με σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους τη Ρωσία (89,8 %) τη Γερμανία (3,3 %), το Ηνωμένο Βασίλειο (1,8%). Οι εξαγωγές προϊόντων με βάση ζωικό ή φυτικό λίπος καταλαμβάνουν το 87,1% επί του συνόλου, τα είδη ρουχισμού το 4,3%, τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας το 3,3 %, τα μέσα θαλάσσιων μεταφορών το 2,2% και τα μέσα επίγειων μεταφορών το 1,7 %.

Οι εισαγωγές των πρώτων υλών στην περιοχή Οδησσού αυξηθηκαν κατά 12 φορές σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2006 και έφτασαν τα \$74,0 εκ (4,5 % των συνολικών εισαγωγών προϊόντων της περιοχής Οδησσού).

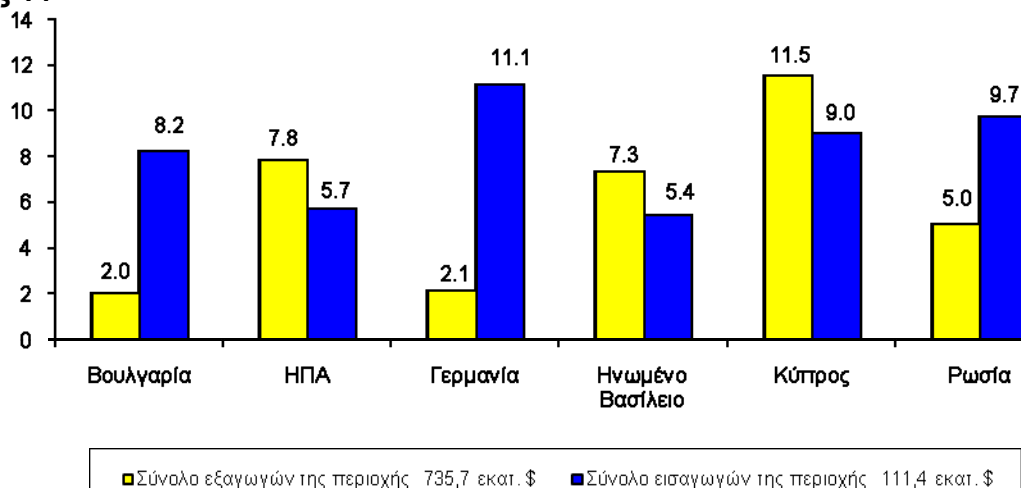
Οι εισαγωγές πρώτων υλών πραγματοποιήθηκαν κυρίως από την Ινδονησία (92,9% του γενικού όγκου εισαγωγών πρώτων υλών), από τη Ρωσία (1,6%) και από τη Μεγάλη Βρετανία (1,0%). Συνολικά στις εισαγωγές πρώτων υλών της περιοχής Οδησσού τα φυτικά και ζωικά λίπη καταλαμβάνουν το 92,9 % επί του συνόλου και ακολουθούν τα μη πολύτιμα μέταλλα με 2,0 % και οι χημικές ίνες με 1,0 % επί του συνόλου των εισαγωγών.

Γ- Το εξωτερικό εμπόριο υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού – Οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2007 ο Νομός Οδησσού κατέλαβε τη δεύτερη θέση μεταξύ των άλλων Νομών και πόλεων της Ουκρανίας ως προς τον όγκο των παρεχόμενων υπηρεσιών (τη πρώτη θέση κατέχει το Κίεβο) και τη πέμπτη θέση στον όγκο των εισαγομένων υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις της περιοχής συνεργάστηκαν στην αγορά των υπηρεσιών με εμπορικούς εταίρους από 156 χώρες του κόσμου. Ο όγκος των εξαγωγών υπηρεσιών ανήλθε στα \$735,7 εκ, σημειώνοντας αύξηση κατά 10,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ο δε όγκος των εισαγωγών υπηρεσιών ανήλθε στα \$ 111,4 εκ. και βελτιώθηκε κατά 24,1%. Το θετικό ισοζύγιο ανέρχεται στ \$624,3 εκ. Σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2006, ο όγκος των εξαγομένων υπηρεσιών της Οδησσού προς χώρες της ΕΣΣΔ αυξήθηκε κατά 56% (\$72 εκ), ενώ προς τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου σημειώθηκε αύξηση κατά 7,4% (\$663,7 εκ). Ο όγκος εξαγωγών υπηρεσιών προς στις χώρες της ΕΣΣΔ αποτέλεσε το 9,8% του συνόλου (έναντι 7% τον Ιανουάριο-Σεπτέμβριο 2006) , ενώ οι εξαγωγές προς λοιπές χώρες του κόσμου αποτελούν το 90,2%. Αν εξετάσουμε τις εξαγωγές των υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού ανά ήπειρο, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι οι εξαγωγές προς χώρες της Ασίας αυξήθηκαν κατά 12,1% έναντι τις αντίστοιχης περιόδου του 2006 και ανήλθαν σε \$173,6 εκ, οι εξαγωγές υπηρεσιών προς την Αμερική κατά 32,1% φτάνοντας τα 144,3 εκατ. \$, οι εξαγωγές υπηρεσιών προς την Αφρική κατά 13% (\$ 23,7 εκ), ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών προς την Αυστραλία κατά 2,2 φορές (\$5,3 εκ).

Ωστόσο οι εξαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν προς την Ευρώπη κατά 4,2%, δηλαδή κατά 316,8 εκατ. \$. Οι μεγαλύτεροι καταναλωτές υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού ήταν οι χώρες της ΕΣΣΔ, όπως η Ρωσία (36,9 εκατ. \$), η Γεωργία (18,2 εκατ. \$) και η Μολδαβία (9,9 εκατ. \$.) Μεταξύ των άλλων χωρών του κόσμου, οι βασικότεροι καταναλωτές υπηρεσιών της περιοχής της Οδησσού ήταν χώρες όπως: η Κύπρος (84,9 εκατ. \$), οι ΗΠΑ (57,6 εκατ. \$), η Μεγάλη Βρετανία (53,4 εκατ.\$), η Ελλάδα (43,5 εκατ. \$) και η Σουηδία (36,7 εκατ.\$). Σημειώνεται ότι το μερίδιο των χωρών της Ε.Ε. στον γενικό όγκο των παρεχομένων υπηρεσιών του Νομού Οδησσού καταλαμβάνει το 46,4% του συνόλου και των εισαγομένων υπηρεσιών καταλαμβάνει το 56,1%. Το σημαντικότερο μερίδιο στις εισαγωγές και στην εξαγωγές κατέλαβαν οι υπηρεσίες των μεταφορών (94% είναι το ποσοστό που καταλαμβάνουν οι μεταφορές στο σύνολο των εξαγωγών προς τις χώρες Ε.Ε. και 47,6% των εισαγωγών υπηρεσιών από χώρες της ΕΕ). Στις εξαγωγές οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της Περιφέρειας Οδησσού είναι η Κύπρος, η μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Δανία, η Μάλτα και στην εισαγωγή – η Γερμανία, η Κύπρος, η Βουλγαρία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ολλανδία.

Εξαγωγές – Εισαγωγές υπηρεσιών από και προς τους σημαντικότερους εταίρους της περιφέρειας Οδησσού κατά την περίοδο Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2007

Πίνακας 14

Κατά την περίοδο Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2007 οι εισαγωγές υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού από τις χώρες ΕΣΣΔ αυξήθηκαν κατά 73% (24,2 εκατ. \$), ενώ οι εισαγωγές υπηρεσιών από άλλες χώρες του κόσμου αυξήθηκαν κατά 15,1% (87,2 εκατ.\$).

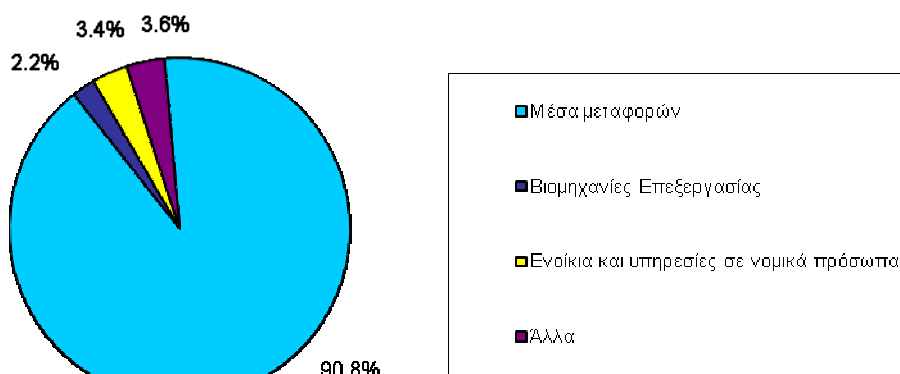
Οι εισαγωγές προς τις χώρες της ΕΣΣΔ αποτέλεσε 21,7% του συνόλου, έναντι 15,6% την περίοδο Ιανουάριος -Σεπτέμβριος 2006, ενώ προς τις άλλες χώρες - αντίστοιχα 78,3% έναντι 84,4%. Εάν εξετάσουμε τις εισαγωγές ανά ήπειρο, τότε παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών γίνεται από χώρες της Ευρώπης (57,1 εκατ. \$ και αύξηση κατά 21,6%), από την Αμερική (11,1 εκατ. \$ και αύξηση κατά 38,3%), από την Ασία (18,5 εκατ. \$ και μείωση κατά 8,6%).

Ο μεγαλύτερος όγκος των εισαγωγών υπηρεσιών από επιχειρήσεις της περιοχής Οδησσού πραγματοποιήθηκε από Γερμανία (12,3 εκατ. \$), Ρωσία (10,8 εκατ. \$), Κύπρο (10 εκατ. \$), Βουλγαρία (9,2 εκατ. \$), ΗΠΑ και Τουρκία (από 6, 4 εκατ. \$ εκάστη).

Πίνακας 15

Δομή εξαγωγών υπηρεσιών Περιφέρειας Οδησσού (περίοδος Ιαν – Σεπτέμβριος 2007)

(Σύνολο 735,7 εκατ. \$)

Στον τομέα των υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά το 2007 τόσο οι εξαγωγές των υπηρεσιών μεταφορών και επικοινωνιών (από 608,3 εκατ. \$ την περίοδο Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2006 έφτασαν τα 667,9 εκατ. \$ την αντίστοιχη περίοδο του 2007) όσο και η εισαγωγές των συγκεκριμένων υπηρεσιών (από 60,4 εκατ. \$ έφτασαν τα 68,7 εκατ. \$).

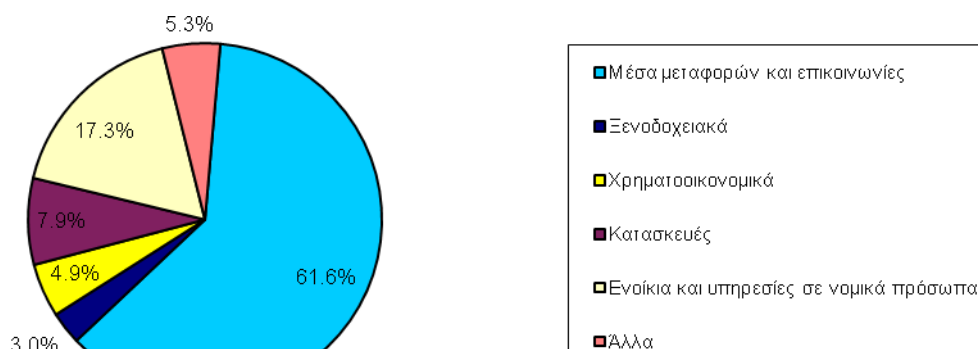
Επίσης, αυξήθηκαν οι παρεχόμενες υπηρεσίες (από 11,4 εκατ. \$ έως 15,8 εκατ. \$) και οι λαμβανόμενες υπηρεσίες (από 0,4 εκατ. \$ έως 2,3 εκατ. \$) στην κατηγορία υπηρεσιών βιομηχανικής επεξεργασίας, ενώ βελτίωση σημειώνεται και στο συνολικό όγκο εξαγωγών (από 4,5 εκατ. \$ στα 5,3 εκατ. \$) και εισαγωγών (από 4,6 εκατ. \$ στα 8,8 εκατ. \$), όπως και οι κτηματομεσιτικές υπηρεσίες (από 12,5 εκατ. \$ έφτασαν τα 19,3 %).

Την πρώτη θέση τόσο στις εισαγωγές όσο και στις εξαγωγές υπηρεσιών κατείχαν κατά το 2007 οι υπηρεσίες των μέσων μεταφοράς 90,8 % και 61,6 % αντίστοιχα, όπως φαίνεται στον πίνακα 16.

Πίνακας 16

Δομή εισαγωγών υπηρεσιών της Περιφέρειας Οδησσού (περίοδος Ιαν – Σεπτέμβριος 2007)

(Σύνολο 111,4 εκατ. \$)

7- ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Κατά τη 1^η Οκτωβρίου 2007 το ποσό των άμεσων ξένων επενδύσεων από χώρες του κόσμου στο Νομό Οδησσού, συμπεριλαμβάνοντας το δανειζόμενο κεφάλαιο, αποτέλεσε 940,9 εκατ. \$. Από το ποσό αυτό 817,2 εκατ. \$ είναι τα καθαρά κεφάλαια των ξένων επενδυτών που απευθύνονται σε μετοχικά κεφάλαια επιχειρήσεων περιοχής Οδησσού (ο όγκος των οποίων βελτιώθηκε κατά 20,0% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία του 2006).

Την περίοδο Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2007 οι ξένοι επενδυτές επένδυσαν στην οικονομία του Νομού Οδησσού 142,6 εκ. \$. είτε μέσω χρηματικών καταθέσεων (122,6 εκ. \$ και μερίδιο 86,0% του βασικού όγκου των επενδύσεων) είτε μέσω επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία – (11,3 εκ. \$ και μερίδιο 7,9% επι του συνόλου). Ταυτόχρονα παρατηρείται κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2007 μείωση στην εισροή του ξένου κεφαλαίου 43,2 εκ. \$.

Οι πιο ελκυστικοί τομείς για τις ξένες επενδύσεις στην Περιφέρεια Οδησσού κατά το 2007 σε επενδυτικό πλαίσιο για το εξωτερικό κεφάλαιο ήταν οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (38,7 εκατ. \$.), οι μεταφορικές υπηρεσίες (20,6% ή 33,0 εκατ. \$.), οι υπηρεσίες στους τομείς πολιτισμού και αθλητισμού (59,0% ή 7,1 εκατ. \$.), ο κατασκευαστικός τομέας (10,4% ή 5,2 εκατ. \$.), τα επίγεια μέσα μεταφορών (35,2% ή 5,2 εκατ. \$.),

Την πρώτη θέση στις εισροές του εξωτερικού κεφαλαίου καταλαμβάνουν οι επενδύσεις από την Ολλανδία (18,6% από το γενικό όγκο των άμεσων επενδύσεων), οι επενδύσεις από τη Μεγάλη Βρετανία (16%), από την Κύπρο (13%), από τις ΗΠΑ (10,3%), από τους Παρθένους Νισούς (6,6%), από τη Σουηδία (4,7%) με συνολικό μερίδιο 69,2% του γενικού όγκου των άμεσων επενδύσεων να προέρχεται από αυτές τις χώρες.

Σημαντικότεροι τομείς κατά το 2007 ήταν οι μεταφορικές υπηρεσίες (192,9 εκατ. \$ επενδύθηκαν σε 121 επιχειρήσεις), παραγωγή τροφίμων, ποτών και προϊόντων καπνού (117,4 εκατ. \$ σε 57 επιχειρήσεις), παραγωγή πολυμερών, χημικών και πλαστικών (91,4 εκατ. \$ σε 28 επιχειρήσεις), χονδρικές πωλήσεις και διαμεσολάβηση (75 εκατ. \$ σε 158 επιχειρήσεις), χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες (60,2 εκατ. \$ στις 15 επιχειρήσεις), κτηματομεσιτικές υπηρεσίες (76,1 εκατ. \$ επενδύθηκαν σε 101 επιχειρήσεις)

Πίνακας 17

Δομή άμεσων ξένων επενδύσεων βάσει των σημαντικότερων οικονομικών τομέων

(Σύνολο 817,2 εκατ. \$)

Μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2007, πραγματοποιήθηκε συνολική εισροή ξένων κεφαλαίων προς 36 επιχειρήσεις του Νομού Οδησσού ύψους 123,7 εκατ. \$ από άμεσους ξένους επενδυτές (38,2% προέρχονταν από επενδυτές της Κύπρου, 22,9% από την Πορτογαλία, 10,5% από τη Ρωσία, 4,9% από τις ΗΠΑ, 4,7% από τη Σιγκαπούρη και 4,7% από την Ιταλία)

Μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2007, επενδύσεις ύψους 5,3 εκατ. \$ πραγματοποιήθηκαν σε τομείς χαρτοφυλακίου σε 48 επιχειρήσεις της Οδησσού. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού αποτελούσε επενδύσεις των υπηκόων Οδησσού από τη Γερμανία (26,5% του γενικού όγκου των επενδύσεων χαρτοφυλακίου), τις ΗΠΑ (17,8%), St.Kits & Nevis (11%), Saint Lucia (8,6%), Μπαχάμες (6,4%), τα Παρθένοι Νήσοι (4,3%) στις μεταφορικές υπηρεσίες (23% του γενικού όγκου των επενδύσεων χαρτοφυλακίου), τη μεταλλουργική παραγωγή και παραγωγή έτοιμων μεταλλικών προϊόντων (15,2%), την αυτοκινητοβιομηχανία (12,3%), το εμπόριο των αυτοκινήτων και μηχανών και τις επισκευές τους (12%), καθώς και την παραγωγή τροφίμων και ποτών (8,6%)

Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων Οδησσού στην οικονομία άλλων χωρών μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2007 ανήλθαν σε ύψος \$19,5 εκατ. Οι μεγαλύτερες επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν στην Ισπανία (46,9% του γενικού όγκου των άμεσων επενδύσεων από το Νομό), στη Λιθουανία (35,5%), στο Βιετνάμ (11,3%), ενώ 61,3% του γενικού όγκου των άμεσων επενδύσεων του Νομού πραγματοποιήθηκαν από εταιρείες της Οδησσού που ασχολούνται με τις θαλάσσιες

μεταφορές και 35,5% από εταιρείες που ασχολούνται με διάφορες χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες.

8- ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΗΣΣΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΑΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ - Η δυναμική των ελληνικών προϊόντων και η ενίσχυση της ελληνικής οικονομικής παρουσίας στην ευρύτερη περιφέρεια Οδησού

A- Ο πρωτογενής τομέας

Η γεωργία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας των υπό εξέταση περιοχών ευθύνης μας. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην Οδησό η καλλιεργήσιμη γή υπερβαίνει τα 2.594.500 εκτάρια (78 % της συνολικής έκτασης του Νομού και 5% της ουκρανικής επικράτειας), όπου καλλιεργούνται κυρίως σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, σπαραγγίδια, λάχανα σπαραγγίδια, σταφύλια και παντζάρια. Στην Βίνιτσα η γεωργία απασχολεί το 40% του τοπικού πληθυσμού σε 850 γεωργικές εταιρείες (κυρίως στις φυτείες ζαχαροτεύτλων, γεωμήλων και σιτηρών), ενώ στην Χερσώνα καταγράφεται δραστηριότητα 431 γεωργικών επιχειρήσεων σε συνολική έκταση 1.772.500 εκταρίων, εκ των οποίων τα 464.000 είναι αρδευσιμα. Η μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρεία σιτηρών στην περιοχή είναι η Nibulon Ltd, η προϊόντα της οποίας μεταφέρονται από το τέρμιναλ του Νικολάγιεφ προς Αίγυπτο (4 ΜΤ ετησίως) βάσει διεθνών προδιαγραφών ποιότητας προκειμένου να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά ο ανταγωνισμός κυρίως αμερικανικών εξαγωγικών εταιρειών.

Σημειώνεται ότι ο τομέας της γεωργίας συμμετέχει κατά 50% στον τοπικό προϋπολογισμό και παρέχει θέσεις απασχόλησης στο 35% του πληθυσμού. Η περαιτέρω αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός του αγροτικού τομέα κρίνεται αναγκαία για να εκμεταλλευθεί η υπό εξέταση Περιφέρεια τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Η νέα αγροτική νομοθεσία προωθεί την επίστρωση ιδιωτικοποίησης παλαιών μεγάλων εκμεταλλεύσεων και δίδει την δυνατότητα συνενώσεων των μικροτέρων (5-50 εκτάρια), με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, στον οποίο δραστηριοποιείται ικανός αριθμός αλλοδαπών επιχειρήσεων, ως επί το πλείστον αμερικανικών και δευτερευόντως ευρωπαϊκών.

Υπό τις συνθήκες αυτές, κρίνουμε ότι υπάρχει κατ' αρχήν πρόσφορο έδαφος δραστηριοποίησης εξωστρεφών ελληνικών επιχειρήσεων του κλάδου, κυρίως σε επίπεδο μεταφοράς τεχνογνωσίας, δεδομένου ότι οι μεγάλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής υστερούν σε σύγχρονη τεχνολογία και εξοπλισμό. Συνεπώς, θα μπορούσαν οι ενδιαφερόμενες ελληνικές επιχειρήσεις, κατόπιν ενδελεχούς διερευνήσεως του οικονομικού γίνεσθαι και των πλεονεκτημάτων της περιοχής, να προβούν σε συμπράξεις με ηγετικές αγροτοβιοτεχνίες των εν λόγω Νομών ευθύνης του Προξενείου μας στους τομείς της εκμηχάνισης και εγγειοβελτιωτικών παρεμβάσεων, ίδρυσης μικτών γεωργικών επιχειρήσεων παραγωγής σιτηρών, σπαραγγιδίων θερμοληπτικού τύπου, παραγωγής ζωοτροφών και, τέλος, εκμετάλλευσης ιχθυοκαλλιεργιών, τομείς δηλ. στους οποίους υπάρχει μακρά εμπειρία στη χώρα μας. Τέλος, υπενθυμίζεται ότι προς την κατεύθυνση αυτή, αριθμός των ως ανω δράσεων δύναται να

υλοποιηθεί κατ'εφαρμογήν της διμερούς Συμφωνίας Γεωργικής Συνεργασίας Ελλάδος – Ουκρανίας (1997).

Τέλος, σημειώνεται ότι πλέον του ημίσεος αμπελιών της Ουκρανίας καλλιεργείται στην Περιφέρεια Οδησσού. Ενδεικτικώς αναφέρουμε ότι η παραγωγή οίνου κατά την περίοδο 2006-2007 αυξήθηκε κατά 5,7 % σε σύγκριση προς την αντίστοιχη περίοδο του 2005 . Στην Οδησσό παράγεται το 60% του κρασιού της χώρας.

B- Μεταποίηση και εξαγωγές

Παρα το γεγονός ότι στις διοικητικές περιφέρειες αρμοδιότητός μας απουσιάζει η λεγόμενη βαρεία βιομηχανία, θεωρούμε ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για την ενίσχυση της ελληνικής οικονομικής παρουσίας και στον κλάδο της μεταποίησης, τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται αξιόλογες εγχώριες μονάδες της περιοχής, κυρίως στους κλάδους παραγωγής δομικών υλικών, μεταλλουργίας, χημικών και επεξεργασίας τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στην γαλακτοκομία, την κονσερβοποιία και την οινοποιία.

Σημαντικότεροι τομείς μεταποίησης είναι ο τομέας επεξεργασίας κρέατος, ιχυθρών, φρούτων, λαχανικών, γάλακτος, αρτοποιιών, ζάχαρης και αλκοολούχων.

Απο πλευράς ηγετικών μονάδων στον τομέα της μεταποίησης, ενδεικτικώς αναφέρουμε τους τοπικούς Ομίλους " Odeskabel" (παραγωγή δομικών υλικών), η οποία ήδη συνεργάζεται με την ιαπωνική εταιρεία τηλεπικοινωνιών " Fudjekura Kanematsu Corp", τον Όμιλο " Odmez ", ο οποίος δραστηριοποιείται στην παραγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού για γάλα, κονσέρβες και ποτά. Στο Κιρόβογκραντ ο τομέας επεξεργασίας τροφίμων εκπροσωπείται από 93 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 12 δραστηριοποιούνται στην παστερίωση γάλακτος, οι 13 στην ζαχαρουργία και 8 στην επεξεργασία κρέατος. Απο πλευράς αλλοδαπών επενδύσεων στον εν λόγω τομέα, καταγράφεται η πρόσφατη λειτουργία της μονάδος παιδικών τροφών του Ομίλου Heinz στην Οδησσό.

Σε ο,τι αφορά στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και υποδηματοποιίας αναφέρουμε ενδεικτικώς τις παραγωγικές μονάδες " Volotarka", " Podolue", " Dynamo" και " Lileya ", οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Βίνιτσα. Η σημασία του κλάδου για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας έγκειται στο γεγονός ότι πρόκειται για κλάδο εντάσεως εργασίας, ο οποίος έχει αναπτύξει αξιόλογη εμπειρία και προσελκύει σταδιακά ολοένα και περισσότερους αλλοδαπούς επενδυτές. Συνεπώς, και στον τομέα της παθητικής τελειοποίησης (φασόν ενδύματος-υποδήματος) υπάρχουν, υπο προϋποθέσεις, προοπτικές για επενδυτικές κινήσεις ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες, δεδομένης της πλήρους εντάξεως Βουλγαρίας-Ρουμανίας στην ΕΕ, ενδεχομένως αναζητήσουν άλλες εκτός Βαλκανίων εναλλακτικές, εκμεταλλευόμενες, κυρίως το χαμηλό κόστος παραγωγής και το εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό.

Επιπροσθέτως, , λαμβάνοντας υπ'όψιν την οικοδομική έξαρση που παρατηρείται στην Περιφέρεια της Αρχής μας, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται απο πλευράς μας στις προοπτικές ελληνικών εξαγωγών στην κατηγορία των δομικών υλικών, η οποία περιλαμβάνει ευρύ φάσμα προϊόντων. Στα ισχυρά προϊόντα του κλάδου, που παρουσιάζουν σημαντική ζήτηση στην περιοχή, συγκαταλέγονται τα τσιμέντα, τα μάρμαρα, ο γρανίτης, οι γυψοσανίδες, τα μονωτικά υλικά, το αλουμίνιο, τα προκατασκευασμένα στοιχεία απο μπετόν, τα ασφαλτώδη υλικά, τα χρώματα και οι βαφές. Τούτο προκύπτει τόσο απο επιτόπιες επισκέψεις μας σε όλες τις τοπικές υπαίθριες αγορές, στις οποίες συγκεντρώνεται ο κύριος όγκος εμπορίου των εν λόγω προϊόντων, όσο και σε επαφές μας με ηγετικούς ομίλους εταιρειών εμπορίας μηχανολογικού εξοπλισμού κατασκευών. Σε όλα τα ανωτέρω είδη, καθ' όσον διάστημα θα συνεχίζεται η ικανοποιητική πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας στην περιοχή, θεωρούμε ότι υπάρχουν για τις ελληνικές επιχειρήσεις του κλάδου περιθώρια διασφάλισης σημαντικών μεριδίων στην τοπική αγορά. Αξίζει να σημειωθεί ότι, ειδικότερα για το μάρμαρο, η μεγαλύτερη εισαγωγική εταιρεία της Ουκρανίας, εδρεύει στην Οδησσό και πραγματοποιεί σημαντικές εισαγωγές απο Ελλάδα.

Ως προς τον κλάδο του επίπλου, ο οποίος παρακολουθεί και αυτός την δυναμική της οικοδομικής δραστηριότητας της περιοχής, θεωρούμε ότι διανοίγονται ευοίωνες προοπτικές για βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων αξιόλογων ελληνικών εξωστρεφών μονάδων, δεδομένου

οτι ο κλάδος, τουλάχιστον στην περιοχή αρμοδιότητός μας, εκπροσωπείται απο μικρό αριθμό ντόπιων εταιριών περιορισμένου μεγέθους, οι οποίες απευθύνονται σε καταναλωτές χαμηλής εισοδηματικής στάθμης.

Συνεπώς, λαμβανομένου υπ' όψιν του γεγονότος οτι τα προϊόντα του κλάδου, παρά την σχετικώς ικανοποιητική ποιότητα ξύλου, υστερούν σε σχεδιασμό και τελικό φινίρισμα, είναι σαφές οτι η αγορά της περιφέρειάς μας επιτρέπει τη δυναμική διεξόδυση ελληνικών εταιρειών επίπλου, οι οποίες, με την τεχνογνωσία, το brand-name και την ευρωπαϊκή καθετοποιημένη υποδομή τους, θα μπορούσαν να ανταγωνισθούν, υπο προϋποθέσεις, τα εισαγόμενα ιταλικά, ολλανδικά και γερμανικά έπιπλα, απευθυνόμενες στην βαθμιαίως αναδυόμενη νέα μεσοαστική τάξη καταναλωτών, η οποία επιζητεί δυτικά πρότυπα στον οικιακό εξοπλισμό. Με διαμεσολάβηση και ευθύνη του Γραφείου μας διοργανώνεται επιχειρηματική ουκρανική αποστολή στις κλαδικές Εκθέσεις Επίπλου της Helexpo.

Τέλος, σχετικά με την αναπτυξιακή προοπτική του κλάδου τροφίμων-ποτών, επισημαίνουμε οτι η δυναμική των εξαγωγών παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων (φέτα, ελαιόλαδο, κρασιά κλπ) συνδέεται άμεσα με την προσεκτική διερεύνηση της τοπικής αγοράς και – προπάντων- σε επίπεδο εθνικού εγχειρήματος με την εμπλοκή των αρμοδίων ελληνικών φορέων και Αρχών για υλοποίηση στοχευμένων πολυδιάστατων προωθητικών δράσεων, για τις οποίες επιφυλασσόμεθα να παρουσιάσουμε εισηγήσεις μας σε μεταγενέστερο σημείωμα. Επι του παρόντος, σημειώνουμε οτι ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί απο πλευράς μας στις ιδιομορφίες της τοπικής αγοράς ως προς τα δίκτυα διανομής και τα σημεία πώλησης. Είναι αξιοσημείωτο οτι, τουλάχιστον στην Οδησό, ο κύριος όγκος του λιανικού εμπορίου είναι συγκεντρωμένος σε τεράστιες στεγασμένες ή ανοικτές λαϊκές αγορές (η μία απο αυτές εκτάσεως 7 χιλιομέτρων) πολυπληθούς καθημερινής επισκεψιμότητας, οι οποίες κατακλύζονται, ως επι το πλείστον, απο φθηνά και αμφιβόλου ποιότητας τρόφιμα τουρκικής, μολδαβικής και γεωργιανής προελεύσεως, συχνότατα δε χύδην. Απομένει να διαπιστωθεί στην πράξη εάν και κατα πόσον, υπο αυτές τις συνθήκες, τα παραδοσιακά ελληνικά προϊόντα είναι σε θέση να αντέξουν στον εισαγόμενο ανταγωνισμό τρίτων χωρών και να καθιερωθούν στις προτιμήσεις του εγχωρίου καταναλωτικού κοινού. Το θέμα ερευνάται απο πλευράς μας επισταμμένως. Πάντως, για την επιτυχή έκβαση του εν λόγω εγχειρήματος, κρίνεται αναγκαία η συνέργεια και ο συντονισμός όλων των αρμοδίων ελληνικών φορέων.

Στην κατηγορία τροφίμων, μνημονεύουμε το εξωστρεφές εγχείρημα ηγετικών Ομίλων αλυσίδας ελληνικών πολυκαταστημάτων τροφίμων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται επιτυχώς σε Βαλκανικές χώρες επι σειρά ετών και διερευνούν εκ του παραλλήλου τις προϋποθέσεις επέκτασής τους σε γειτονικές μή βαλκανικές χώρες. Απο επαφής μας με εκπροσώπους πολυκαταστημάτων της περιοχής μας (Tavria, Metro, Fozzi), διαπιστώσαμε οτι κατ' αρχήν η παρούσα συγκυρία ευνοεί την δραστηριοποίηση ελληνικής αλυσίδας τροφίμων στην ευρύτερη περιφέρεια Οδησού, χωρίς να παραβλέπονται απο πλευράς μας τυχόν δυσλειτουργίες της γραφειοκρατικής δυσκαμψίας για εξεύρεση και αγορά χώρου, επίλυση προβλημάτων αδειοδοτήσεων, καθυστερήσεις που παρατηρούνται κατα τον εκτελωνισμό (πολλάκις τεχνηέντως), αδιαφανείς μεθοδεύσεις απο πλευράς εγχωρίου αθέμιτου ανταγωνισμού κ.α

Πάντως, θα πρέπει να ληφθούν σοβαρώς υπ' όψιν τα αποτελέσματα πρόσφατης σφυγμομέτρησης του Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών της Οδησού, βάσει των οποίων το 59, 5 % των καταναλωτών της πόλης προτιμά να πραγματοποιεί τις αγορές για τις οικιακές ανάγκες σε μεγάλα πολυκαταστήματα τροφίμων, ενώ μόνο το 33,9% προτιμούν τις παραδοσιακές λαϊκές αγορές και το 6,4 τα μικρά καταστήματα λιανικής της γειτονιάς τύπου "προντούκτι" που λειτουργούν όλο το 24ωρο. Το ανωτέρω αποτέλεσμα της έρευνας επιβεβαιώνει εκ νέου την άποψη οτι στην Ουκρανία αναδύεται μία νέα μεσαία τάξη που ενισχύεται αργά αλλά σταθερά, αποκτά επαρκή μάζα με αυξανόμενη αγοραστική δύναμη και δημιουργεί δική της καταναλωτική ταυτότητα και συμπεριφορά με γνώμονα την ποιοτική διαφορά γνωστών επώνυμων καινοτόμων προϊόντων

Πέραν του κλάδου τροφίμων, ιδιαίτερης σημασίας για τις ενδιαφερόμενες ελληνικές επιχειρήσεις είναι ο τομέας ιατρικού εξοπλισμού (λόγω της ανεπάρκειας που παρατηρείται στα εδώ Νοσοκομεία), η εμπορία σύγχρονου ξενοδοχειακού εξοπλισμού (υπενθυμίζεται ότι η Οδησός και η Κριμαία φημίζονται για τα κέντρα αργυλοθεραπείας-SPA sanatorium), μηχανολογικού εξοπλισμού περιβαλλοντικής προστασίας (υπενθυμίζεται το πρόβλημα της μόλυνσης από τα απόβλητα στο Δέλτα του Δούναβη και του Δνείστερου, συγκομιδής και ανακύκλωσης απορριμμάτων (η Οδησός κατατάσσεται μεταξύ των τελευταίων πόλεων ως προς την καθαριότητα και ο Δήμος επιδιώκει συνεργασία με δυνητικούς αλλοδαπούς επενδυτές και ο τομέας σήμανσης και φωτισμού της πόλης και του οδικού δικτύου της Οδησού (ήδη ο Δήμος Οδησού βρίσκεται σε αναζήτηση αλλοδαπού στρατηγικού επενδυτού).

Τέλος, δύο τομείς οι οποίοι παρουσιάζουν προοπτικές για ενίσχυση της ελληνικής παρουσίας στην εδώ αγορά είναι ο τομέας των φαρμάκων και των καλλυντικών (ήδη στα καλλυντικά καταγράφεται δραστηριοποίηση της ελληνικής " Seventeen Cosmetics ").

Λεπτομερής ανακλάδο ανάλυση εμπεριέχεται σε ενημερωτικά σημειώματα τα οποία θα ακολουθήσουν.

Γ- Ο τριτογενής τομέας

Όπως προκύπτει από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία μας, ο τομέας των υπηρεσιών διαδραματίζει νευραλγικό ρόλο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Βάσει των γραφημάτων τα οποία παρατίθενται ανωτέρω, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2006 το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών μεταξύ Περιφέρειας Οδησού-Ελλάδος ανήλθε στα 27,6 εκατ. Δολλ. ΗΠΑ. Επίσης, από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι κατά την υπό εξέταση περίοδο το σύνολο των εισαγομένων από Ελλάδα υπηρεσιών ανήλθε σε ύψος 940.080 δολλ. ΗΠΑ, σημειώνοντας θεαματική αύξηση κατά 87% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2005, γεγονός που επιτρέπει τη δημιουργία θετικών προσδοκιών για περαιτέρω βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου στις υπηρεσίες προς όφελος της χώρας μας.

Ειδικότερα, στον τομέα της ενέργειας καταγράφεται επί του παρόντος η συμμετοχή της ελληνικών συμφερόντων "Διεθνής Ενεργειακή Τεχνική ΑΕ" στην υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δυναμικότητας 1,200 MW στην περιοχή της Οδησού, ενώ στην ελληνική οικονομική παρουσία στην περιοχή καταγράφεται και η συμμετοχή της ελληνικής εταιρείας " Ακτωρ " στην εν εξελίξει υλοποίηση του αγωγού Μπρόντνυ-Οδησού. Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι η " Exploinvest ", θυγατρική της Sanyo Hellas, υπέγραψε συμφωνία με την αμερικανική C&A Group LLC για την ίδρυση μικτής εταιρείας με σκοπό την από κοινού εκμετάλλευση υποθαλάσσιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Κριμαία και ήδη έχουν προχωρήσει οι απαραίτητες γεωλογικές έρευνες και διαδικασίες αδειοδότησης. Τέλος, επισημαίνεται ότι η μοναδική ουκρανική ενεργειακή μονάδα της Ουκρανίας " Ghernomornaftogaz", η οποία πραγματοποιεί με έδρα την Κριμαία αναγνωριστικές εξορύξεις έχει ήδη προχωρήσει σε επαφές με τα " Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ". Για τα διυλιστήρια της Οδησού σημειώνεται ότι η τοπικές Αρχές επιδιώκουν να εισαγάγουν σύγχρονες μεθόδους διύλισης με τη μέθοδο των κοινοπρασιών με εταιρείες πετρελαίου της Δύσης.

Στον τομέα των κατασκευών είναι σταθερά παρούσα η "Μηχανική ΑΕ", η οποία, παράλληλα με την κατασκευή του παραθαλάσσιου οικισμού "Delfinia " συνολικής εκτάσεως 219.000 τμ, επέκτεινε τις δραστηριότητές της στο Κίεβο. Μεταξύ των σημαντικότερων ελληνικών κατασκευαστικών συγκαταλέγεται η "Ηφαιστος ΑΕ", η οποία, πρόσφατα επεκτείνει τις δραστηριότητές της και στην Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας. Λαμβανομένης υπόψη της ανοικοδόμησης της Οδησού και παράλληλα των αναγκών της Κριμαίας σε νεόδμητα πολυτελή θέρετρα, αναμένεται μεσοπρόθεσμα εντονότερη κινητικότητα ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών στην Περιφέρειά μας. Εξ άλλου, εντός 2007 αναμένεται να εγκριθούν κονδύλια ύψους 132 εκατ. Γκρίβνιες για την ανακατασκευή του οδικού δικτύου περιφέρειας Οδησού, με άμεση προτεραιότητα στην αποκατάσταση του δικτύου Οδησού-Κιέβου μετά από διενέργεια ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού.

Πέραν τούτου, καταγράφεται αμείωτο ενδιαφέρον ελληνικών εταιρειών για τις δυναμική πορεία της κτηματαγοράς στην περιοχή και δραστηριοποίηση στο real estate. Ο Δήμος Οδησού συμμετέχει σε διάφορες Διεθνείς Εκθέσεις " Real Estate & Property"(πχ CEPIF Βαρσοβία 4-5 Ιουνίου 2007), όπου παρουσιάζει σε αλλοδαπούς στρατηγικούς επενδυτές το κανονιστικό

πλαίσιο τις ευκαιρίες που αναδύονται στον ν λόγω τομέα. Απο πλευράς μας γίνεται προσπάθεια για επίσημη συμμετοχή του Δήμου Οδησσού σε ανάλογες Διεθνείς Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και τηλεπικοινωνιακού υλικού, συνεχίζεται και στην περιοχή αρμοδιότητάς μας η δυναμικής πορεία της "Γερμανός ΑΕ", η οποία δρομολόγησε επενδυτικό σχέδιο 300 καταστημάτων σε πανουκρανική εμβέλεια μέχρι το 2008.

Στον τομέα της ναυτιλίας, είναι γνωστό ότι η Νότια Ουκρανία συνδέεται άμεσα με την ελληνική ναυτιλιακή βιομηχανία, κυρίως μέσω της ναυτολόγησης πληρωμάτων, της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας και της λειτουργίας 8 μεγάλων λιμένων με πρόσβαση στη Μ. Θάλασσα. Σημειώνεται ότι στην Οδησσό δραστηριοποιείται ικανός αριθμός Γραφείων ελληνικών ναυτιλιακών επιχειρήσεων της εν Πειραιεί εφοπλιστικής κοινότητας ("GoldenPort", " Danaos Ukraine", "Epsilon Hellas", "Cosmos Marine Management ", " El Victor " κα), με κύριο αντικείμενο την επάνδρωση και ναυτολόγηση πλοίων ελληνικών συμφερόντων με ουκρανικά πληρώματα (crewing services). Ικανός αριθμός των ναυτιλιακών υπηρεσιών απορροφάται στις επισκευαστικές εργασίες, κυρίως στα ναυπηγεία του Νικολάγιεβ και της Θεοδοσίας στην περιοχή της Κριμαίας. Ειδικότερα, για τις θαλάσσιες μεταφορές αναφέρουμε ότι μόνο ο Λιμένας Γιούσι κατα την περίοδο 2006 πραγματοποίησε σημαντικό κύκλο εργασιών με tonnage 3306,3 χιλ τόνων.

Επιπροσθέτως, δεν πρέπει να διαλανθάνει της προσοχής ότι οι εξαγωγές θαλασσίων μεταφορών απο Οδησσό προς Ελλάδα αποτελούν το 95,6 % επι του συνόλου, ενώ οι ελληνικές εξαγωγές υπηρεσιών προς Οδησσό αποτελούν το 46,2 % επι του συνόλου.

Στις χρηματο-πιστωτικές υπηρεσίες, τρία ελληνικών συμφερόντων χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα και μία ασφαλιστική εταιρία αναμένεται να δραστηριοποιηθούν στην Ουκρανία με παραρτήματα στην Οδησσό. Τούτο, τουλάχιστον, προκύπτει σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα του οικονομικού τύπου της χώρας όσο και απο δικές μας αξιόπιστες πηγές. Ηδη, η τοπική Τράπεζα Marine Transport Bank νε έδρα της Οδησσό εξαγοράσθηκε από τον Ομιλο Marfin.

Στον τομέα του τουρισμού υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για την ενίσχυση των διμερών σχέσεων Ελλάδος- Νοτίου Ουκρανίας. Η Ελλάδα αποτελεί για μία σημαντική μερίδα εν δυνάμει ενδιαφερομένων περιηγητών της εδώ Περιφέρειας ελκυστικό τόπο προορισμού. Οργανωμένη κάλυψη της διαφημιστικής εκστρατείας του ΕΟΤ σε τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς, σε συνδυασμό με την ενδεχόμενη σε βάθος χρόνου απλοποίηση του καθεστώτος χορηγήσεως θεωρήσεων αναμένεται να συμβάλλουν περαιτέρω προς την κατεύθυνση αυτή, ενώ στα αρνητικά καταγράφεται η απουσία απ' ευθείας θαλάσσιας σύνδεσης μεταξύ Οδησσού και ελληνικών λιμένων, θέμα το οποίο, με τα από σχετικές εισηγήσεις του Γραφείου μας διερευνάται από το ΥΠΕΞ και σύμφωνα με πληροφορίες μας, εντός του 2007 αναμένεται να διερευνηθεί η σκοπιμότης ενάρξεως πιλοτικής συνδέσεως λιμένων Οδησσού-Θεσσαλονίκης, προσπάθεια η οποία κατα το παρελθόν δεν απέφερε τα αναμενόμενα, με αποτέλεσμα την μεταστροφή ικανού αριθμού Ουκρανών τουριστών προς Κωνσταντινούπολη και την ευρύτερη περιοχή των λοιπών τουρκικών θερέτρων. Απο πλευράς μας κρίνουμε σκόπιμη την συμμετοχή εξειδικευμένων ελληνικών εταιρειών στην Τουριστική Εκθεση που διοργανώνεται κάθε άνοιξη στο Εκθεσιακό Κέντρο Οδησσού (για το 2007 απο 12-15 Απριλίου), ενώ θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω τα δυνητικά πλεονεκτήματα που απορρέουν επ'ωφελεία των δύο χωρών απο την Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας Ελλάδος-Ουκρανίας (1996). Ηδη έχει επισκεφθεί το Γραφείο μας ο πρώην ΓΓ του ΕΟΤ κ. Σκουλάς με στόχο την προσέλκυση ουκρανών φοιτητών στην Διεθνή Σχολή Τουρισμού, η οποία εδρεύει στην Κρήτη. Πρόσφατα ο ουκρανικός αερομεταφορέας Don Bass Aero απηύθυνε, με πρόταση του Γραφείου μας, πρόσκληση σε ικανό αριθμό ελληνικών τουριστικών Γραφείων να επισκεφθούν την Οδησσό, προκειμένου να εξετασθεί από κοινού η προοπτική ενίσχυσης των διμερών τουριστικών σχέσεων.

Πάντως, ως προς τον διεθνώς ανερχόμενο τομέα των υπηρεσιών, επισημαίνεται ότι η εισδοχή της χώρας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) και οι συνεπακόλουθες δεσμεύσεις της για πλήρη ευθυγράμμιση της προς τις δομές της Γενικής Συμφωνίας Εμπορίου Υπηρεσιών (GATS) εκτιμάται ότι θα επιφέρει μεσοπρόθεσμα την σταδιακή απελευθέρωση ευρέος φάσματος υπηρεσιών και αύξηση αλλοδαπών επενδύσεων στους εν λόγω τομείς.

Δ- Λοιποί τομείς και εναλλακτικές προτάσεις

Απο πλευράς ελληνικού ενδιαφέροντος, πέραν των προαναφερομένων, στην κατηγορία παροχής υπηρεσιών στην περιφέρεια ευθύνης Αρχής μας, θεωρούμε ότι υπάρχει πρόσφορο έδαφος για :

- εταιρείες υψηλής τεχνολογίας αιχμής, διαχείρισης βάσης δεδομένων και λογισμικού, υπηρεσίες τηλε-εμποτείας και διαχείρισης ανοικτών και κλειστών χώρων, συστημάτων ασφαλείας κλπ. Δεδομένης της εξάρσεως της κινητής τηλεφωνίας και της πληροφορικής που παρατηρείται σε πανουκρανικό επίπεδο, η δυναμική είσοδος ενός εκ των ηγετικών Ομίλων της χώρας μας σε εν λόγω τομείς θα συμπαρασύρει δυνητικώς σειρά συμπληρωματικών δραστηριοτήτων και υπεργολαβιών ελληνικών συμφερόντων.
- δραστηριοποίηση ελληνικών εταιρειών συγκομιδής και διαχείρισης αποβλήτων,
- εκμετάλλευση ή συμμετοχή ελληνικών εταιρειών στις οικονομικές δραστηριότητες στις Ζώνες Ελευθέρων Συναλλαγών της Οδησού (Porto-Franco, Reni) με ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο 200.000 δολ. ΗΠΑ και ειδικά κίνητρα και λοιπές ευεργετικές φοροαπαλλαγές.
- δραστηριοποίηση ελληνικών συμβουλευτικών, μελετητικών εταιρειών υποστήριξης " consulting ", ιδιαίτερα στον πολύπλοκο απο τεχνικής απόψεως τομέα της διαμόρφωσης και υποβολής προτάσεων για συνεργασίες με χρηματοδότηση κοινοτικών δράσεων, θέματα στα οποία οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου διαθέτουν και ευρωτεχνογνωσία και μακράν εμπειρία. Εξ ' άλλου, οι πρακτικές του συστήματος ελεύθερης αγοράς και η γνώση των μηχανισμών προώθησης μέσω τεχνικών marketing είναι περιορισμένη, αφήνοντας μεγάλα περιθώρια σε ελληνικές επιχειρήσεις που επιτυχώς εφαρμόζουν τις πρακτικές αυτές στην Ελλάδα. Επιπροσθέτως, η παρούσα συγκυρία επιτρέπει την αντιπροσώπευση ελληνικών εταιρειών εξειδικευμένης νομικής υποστήριξης κατ' αρχήν ελλήνων επενδυτών και δευτερευόντως υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίου(portfolio), συμμετοχής (holding) και εμπιστευμάτων παρακτίων εταιρειών, ενδεχομένως σε συνεργασία με αντίστοιχες κυπριακές, η παρουσία των οποίων είναι σημαντική στην Οδησό.
- δημιουργία μηχανισμού δικτύων διανομής, δικτύων δικαιόχρησης (franchising) , licensing sub-contracting, τομείς οι οποίοι γνωρίζουν ραγδαία ανάπτυξη πανελληνίως.
- Στον τομέα της διαφήμισης, ενδιαφερόμενες ελληνικές εξωστρεφείς εταιρείες του κλάδου θα πρέπει να προχωρήσουν με γοργά βήματα με στόχο την απόκτηση ενός σημαντικού μεριδίου αγοράς, είτε αυτοτελώς είτε με συμμετοχή σε συμπράξεις με αλλοδαπές ηγετικές εταιρείες του κλάδου. Σημειώνεται ότι ήδη έχουν επισκεφθεί το Δημαρχείο Οδησού βλ. Έγγραφο για γαλλική " JCDecaux" "Stroer AG "
- Παροχή υπηρεσιών ταχείας μαζικής εστίασης, δημιουργίας αλυσίδας αρτοσκευασμάτων και μικρο-γευμάτων που προσιδιάζουν προς τα τοπικά γαστρονομικά πρότυπα. Αξίζει να σημειωθεί ότι επι του παρόντος στην Οδησό λειτουργεί ένα μόνον ζαχαροπλαστείο γαλλικού τύπου.
- Παροχή εξαγωγικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών απο ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα μεταπτυχιακών σπουδών, με χρήση των loyalties αλλοδαπών έγκριτων πανεπιστημίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, θεωρούμε ότι η λειτουργία του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού στην Οδησό θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως θετικό " προηγούμενο " και να κατευθύνει δημιουργικά ενδεχόμενες κινήσεις επενδυτών στο χώρο της παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών.
- Παροχή υπηρεσιών υγείας και ίδρυσης ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων, δεδομένης της χαμηλής στάθμης ιατρικής φροντίδας και της ανεπαρκούς υποδομής των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού στο Νοσοκομείο Οδησού. Σημειώνεται ότι επι του παρόντος λειτουργεί στην Οδησό μία και μοναδική οικογενειακή κλινική, η οποία εγκαινιάσθηκε τον Ιανουάριο του 2007 απο την επικεφαλής του τομέα υγείας του Δήμου κα Yelena Yakimenko. . Η εν λόγω κλινική, ιδιοκτησία της εταιρείας 'Medea LLC', είναι επανδρωμένη με εξοπλισμό ' Siemens' και διαθέτει, μεταξύ άλλων, μαστογράφο δανικής προέλευσης. Παρ' όλα αυτά,

αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες του πληθυσμού για πλήρεις ιατρικές εξετάσεις. Σημειώνεται ότι, βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων του Γραφείου μας, κατά το 2006 πραγματοποιήθηκαν στην Οδησό 10113636 επισκέψεις σε ιατρούς, ενώ κατεγράφησαν 211.785 παιδικές ασθένειες και 1774773 ασθένειες ενηλίκων, εκ των οποίων οι 215770 χαρακτηρίστηκαν ως επείγοντα περιστατικά. Εκ του συνολικού αριθμού των καταγεγραμμένων ασθενών (2.053.770), νοσηλεύθηκαν οι 122.612, ενώ πραγματοποιήθηκαν 36937 χειρουργικές επεμβάσεις, εκ των οποίων οι 2706 κατεπείγουσες. Διαθέσιμος αριθμός κλινών στα Νοσοκομεία της Οδησού είναι 468. Στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή ενδιαφερομένων ελλήνων επενδυτών του κλάδου στη Διεθνή Εκθεση Odessa Medica.

- Σημαντικό, επίσης, μερίδιο της τοπικής αγοράς φαίνεται να υπάρχει στον κερδοφόρο και ευρύ τομέα των υπηρεσιών ψυχαγωγίας (entertainment services), δηλ. όλων εκείνων των κλάδων οι οποίοι τα τελευταία χρόνια έχουν επιτυχώς δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα με εισαγωγή τους στο ΧΑΑ και επιδιώκουν την επέκτασή τους σε γειτονικές αγορές με την εξαγωγή του μοντέλου που καθιέρωσαν στην ελληνική αγορά.

Τέλος, δεν πρέπει να διαλανθάνει της προσοχής η ανάγκη αξιοποίησης δράσεων οι οποίες υλοποιούνται στο πλαίσιο χρηματοδοτικών πρωτοβουλιών είτε της ΕΕ(επιχειρηματικό σκέλος αναπτυξιακών προγραμμάτων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις INTERREG IIIB, TRACECA, TACIS, Ευρωπαϊκής Γειτονίας κλπ), είτε άλλων διεθνών οργανισμών (ΠΤρ, EBRD, Παρευξείνια Τράπεζα, Επιχειρηματικό Συμβούλιο ΟΣΕΠ κλπ).

Ε- Συμπεράσματα και εκτιμήσεις

Εν κατακλείδι, απο την επεξεργασία και αξιολόγηση των μέχρι τούδε διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών, συνάγεται ότι η ευρύτερη περιοχή περιφέρειας Οδησού, λόγω της μείζονος στρατηγικής και γεωπολιτικής της σημασίας, μετεξελίσσεται τελευταίως σε πόλο διεθνούς επενδυτικού ενδιαφέροντος και, λαμβανομένου υπ όψιν του κορεσμού των βαλκανικών αγορών, θα αποτελέσει σε βάθος χρόνου για τις εξωστρεφείς επιχειρήσεις της χώρας μας την “νότια πύλη” για πρόσβασή τους σε μία ραγδαίως αναπτυσσόμενη περιφερειακή αγορά, η οποία προσφέρει, υπο προϋποθέσεις, στον εξωστρεφή επιχειρηματικό κόσμο της χώρας μας σημαντικές ευκαιρίες συνεργασίας σε όλους τους προαναφερθέντες τομείς.

Η ίδρυση Γραφείου ΟΕΥ στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Οδησό το 2007 και η ενεργοποίηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού στενής παρακολούθησης και καταγραφής του οικονομικού γίνεσθαι της ευρύτερης περιοχής αναμένεται μεσοπρόθεσμα να αναδείξει περαιτέρω τυχόν επενδυτικές ευκαιρίες με στόχο την ενίσχυση της ελληνικής οικονομικής παρουσίας στην περιφερειακή αγορά της Νοτίου Ουκρανίας. Για την μέχρι σήμερα αποτίμηση της συνεισφοράς του νεοσυσταθέντος Γραφείου ΟΕΥ Οδησού, είναι κατά την άποψη μας πρόωρη η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Όπως είναι φυσικό, κατά τους πρώτους δέκα μήνες λειτουργίας του εν λόγω Γραφείου, οι προτεραιότητές μας επικεντρώθηκαν σε βασικά “ανελαστικά” οργανωτικά θέματα με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου (εξεύρεση και διαμόρφωση εργασιακού χώρου, υλικοτεχνική υποδομή, στελέχωση, κλπ). Παράλληλα, πέραν των 65 αιτημάτων τα οποία μας περιήλθαν κατά τον πρώτο χρόνο από Ελληνικές και ουκρανικές επιχειρήσεις (και ανταποκριθήκαμε σε όλα, όπως τούτο προκύπτει από τις σχετικές ευχαριστήριες επιστολές), σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων μας απορροφήθηκε σε διοργανώσεις και υποδοχές επιχειρηματικών αποστολών, (εντός Μαρτίου αναμένουμε 3 Επιμελητήρια της Β. Ελλάδος), σε επικαιροποίηση των διαθέσιμων στοιχείων και καταλόγων μας, σε επαφές με Αρχές και σημαντικούς παράγοντες της τοπικής οικονομίας της Οδησού, ενώ σημειώνεται ότι στις εξωστρεφείς μας πρωτοβουλίες συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, η πραγματοποίηση περιοδειών του Γραφείου μας σε Νομούς της περιφέρειας αρμοδιότητας μας και οι διενέργειες επιτοπίων αυτοψιών σε αναπτυξιακά έργα της ΥΔΑΣ στην Μολδαβία, κατόπιν σχετικών οδηγιών της Πρεσβείας Κιέβου.

Η παρακολούθηση και υλοποίηση παρεμφερών δράσεων και για το 2008, καίτοι απαιτεί χρόνο και πολλαπλές μετακινήσεις, πολλώ δε μάλλον όταν αυτές πραγματοποιούνται από ένα

μονομελές, επί του παρόντος, Γραφείο ΟΕΥ, θεωρούμε ότι θα αποφέρουν μεσοπρόθεσμα ικανοποιητικά αποτελέσματα για τους Έλληνες ενδιαφερομένους στην περιφερειακή αγορά της νότιας Ουκρανίας, η οποία δεν έχει μέχρι σήμερα ενδελεχώς διερευνηθεί από τον Έλληνα εξαγωγέα και επενδυτή.

Τα ανωτέρω βρίσκονται σε διαρκή σχέση συμπληρωματικότητας με τις δραστηριότητες του Γραφείου ΟΕΥ Κιέβου, και αναμένεται να συμβάλουν, κατ' επέκτασιν, στη διεύρυνση των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων Ελλάδος-Ουκρανίας, οι οποίες ευρίσκονται σε φάση δυναμικής εξέλιξης, με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εμβάθυνσής τους.

Αλέξανδρος Οικονόμου

Σύμβουλος Β'
Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων